

EGYETÉRTÉS

49. évfolyam | Budapest, 1913 VASÁRNAP szeptember 28. | 229-ik szám

EGYES SZÁM ÁRA 6 FILLÉR

Főszerkesztő:
Dr. DÉTSZ ISTVÁN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 19. SZÁM

Az albán bonyodalom

Miután a balkáni háború véget ért, a legrózsásabb és legfényesebb kilátás nyílik arra, hogy a Balkán újból tűzbe borul. S ha eddig szerencsésen el tudták kerülni, hogy a tűzvész nem harapózott át ide, akkor még egy kilátás és lehetőség van arra, hogy most mégis átharapózik, ami a nyomoruság sorozatát betelíti és tökéletessé teszi, amelyen eddig is átmentünk.

Külföldön, de különösen a balkáni népek között az a hiedelem és felfogás kerekedett fölül, hogy az albán-szerb konfliktust, mely a legnagyobb veszedelmeket foglalja magában, a mi diplomáciánk okozta. Állítják és hisznek is benne, hogy a kártyákat az osztrák-magyar diplomácia keverte; hogy a diabolus advocatus szerepe nekünk jutott, amennyiben a mi diplomáciánk biztatta volna az albánokat a fölkelésre.

Nem lehet ellenőrizni e híreket, mert hiszen a legritkább esetben jut köztudomásra, hogy voltaképpen mit főznek a külügyi boszorkánkonyhában. Rendszerint csak akkor tud meg erről valamit a világ, amikor a veszedelem már megszületett, amikor a szélvész pusztítóan és rombolva süvít végig a népeken és amikor a rombolás szellemének már nem lehet útját állani. Addig azonban mindent titokban tartanak s legfőleg homályos, semmitmondó kommunikéket adnak ki, amelyekből sejteni lehet, hogy valami készül, aminek beláthatatlan következményei lesznek és amiből kiszámíthatlan bonyodalmak keletkezhetnek.

Most is úgy áll a dolog, mint már említettük, hogy nem lehet meglátni a kezét, amely a gyulékony és robbanó anyagot összehozta. De amennyiben a mi diplomáciánk keze van benne, ideje volna, hogy ez a kéz nyugvásra térjen és jóvá tegye, ha ugyan még lehetséges, amit eddig veszedelem gyanánt a nyakunkba zúdított.

Elég volt a balfogásokból és baklövéséből, amelyeket ez a szerencsétlen diplomácia elkövetett. Annyi veszedelem, annyi sanyaruság és inség sarjadzott ki már ezekből, gazdasági életünk annyi megrázkódáson esett már át ennek folytán, hogy egy új földrengést a népek egzisztenciája már csakugyan nem bírta ki. Minden hanyatt-homlok rohan a pusztulás felé. Új romboló szellemek földidézése oly határtalan bűn volna, amilyent még a leghebeburgyább és leggonoszabb diplomácia sem engedhet meg magának.

Tisza István a királynál

— A jóváhagyott akció-programm —

Gróf Tisza István miniszterelnök ma reggel a brucki személyvonattal Bécsbe érkezett. A vonat több mint háromnegyedórás késéssel negyed kilenc óra tájban érkezett meg a Staatsbahnhofon. A miniszterelnök kíséretében utazott dr. Marsovszky Ivor miniszteri fogalmazó. Tisza a bankgassei Magyar Házba hajtatott, ahol megszállott és mindjárt megérkezése után aktákat intézett el. Néhány perccel fél tíz óra után a miniszterelnök automobilon Schönbrunnba hajtatott, ahol a király tíz órakor magánkihallgatáson fogadta. Schönbrunnból Tisza délben tért vissza a városba, ahol mindenekelőtt a külügyminisztériumba ment, hogy meglátogassa gróf Berchtold közös külügyminisztert. A két államférfiu hosszabb ideig tanácskozott egymással. Tisza az ebéden vendége volt a külügyminiszternek. A délután folyamán a miniszterelnök több látogatást tett és azután az éjjeli vonattal visszautazott Budapestre.

A *Neues Wiener Abendblatt* jelenti: Gróf Tisza István miniszterelnök kihallgatása majdnem két óra hosszáig tartott. Előterjesztésének egyik része a magyar kormány további akció-programmjára vonatkozott, amelyhez a felség teljes hozzájárulását adta. Tisza most már fel van hatalmazva arra, hogy a tegnapielőtti magyar minisztertanács határozatai értelmében a képviselőház munkaprogramját megvalósítsa. A miniszterelnök előterjesztésében kiváló helyet foglalt el a horvát kérdés, amelyre vonatkozólag jelentette Tisza, hogy Skerlecz királyi biztos tárgyalásainak eredményre van kilátásuk s hogy nem valószínűtlen miszerint az alkotmányos állapotokat helyre lehet állítani még ebben az évben. Remény van rá, hogy nem csak az unionista párt, hanem a jogpárt és a koalíció is aktív támogatásban fogják részesíteni. Skerlecz Iván bárónak egyébként a legközelebbi időben alkalma lesz kihallgatáson megjelenni őfelsége előtt, hogy a tárgyalások menetéről jelentést tegyen.

A belpolitikai helyzettel kapcsolatban bizonyára szóba került Andrassy pártalakítása is, a melyvel kapcsolatban a miniszterelnök meglepéssel utalhatott arra, hogy Andrassynak nem sikerült a munkapárt egyetlenegy tagját sem a saját táborába csábítani.

A katonai kérdéseket a mai kihallgatáson minden valószínűség szerint csak futólagosan említette a miniszterelnök, miután azok tárgyalási stádiumban vannak s a geszi konferenciák óta — melyeknek lefolyásáról Krobatin hadügyminiszter őfelségének már jelentést tett — újabb momentum nem állott be és Tisza bécsi útjában nem is fog újabb lépés történni, csupán a közös minisztertanács fog érdemlegesen foglalkozni ezzel a kérdéssel.

Egy bécsi lap munkatársának ma alkalma volt olyan udvari méltósággal beszélnie, aki a legmagasabb helyen uralkodó hangulat felől jól van tájékozva és az illető ekként nyilatkozott gróf Tisza István mai kihallgatásáról és a vele kapcsolatos körülményekről:

— A mai audiencia kétségtelen bizonyossága annak, hogy az uralkodó a legteljesebb bizalommal viseltetik a jelenlegi magyar miniszterelnök iránt. A viszony őfelsége és gróf Tisza István között a régi meg-

hitt s ezen semmit sem változtattak azok a főrekvések, amelyek a legutóbbi időben azon munkálkodtak, hogy az uralkodóban elkedvetlenedést keltsenek gróf Tisza ellen. És behizonyosodott az is, hogy nagyon levedett gróf Andrassy Gyula, mikor legutóbb úgy tájékoztatta pártfeleit, hogy gróf Tisza a bukás szélén áll.

— A mai kihallgatáson az ujonczjutelek felemelése azért nem kerülhetett szóba, mert e részben a döntő tényezők között még nem jött létre megállapodás, de a megegyezés biztosítottak látszik. Ellentétek vannak még a határidő és a pénzügyi fedezet kérdésein kívül magának a költségeknek nagysága tekintetében is. A két állam teherbírása indította a kormányokat arra, hogy a hadvezetőséget a követelt költségek leszállítására ösztökélje és a hadügyi kormány tényleg számolt ezzel a körülménnyel.

— Ami az aktuális politikai kérdéseket illeti Magyarországon, ezidőszent szó sem lehet a parlamenti őrség megszüntetéséről, vagy csak újraszervezéséről is. Ez a kérdés csak akkor volna aktuális, ha az ellenzék hajlandó volna a kompromisszumra, amit gróf Tisza István legutóbbi intervjújában szövétt.

— A pártalakításkor Andrassy Gyula elvétette a dolgát, mert amidőn felfelé possibilisnek akart feltűnni, programjának bevezető szavaiban: Mi, akik különböző jogalapon állunk... megtagadta a régi 67-es hitvallását és ez udvari körökben lehangolólag hatott. Minden azon fordul meg, hogy miképpen fognak festeni a viszonyok az új választások után, addig változásról szó sem lehet és addig jól teszik a titkos memorandumok írói, ha beszüntetik működésüket, hacsak nem érik be azzal, hogy írásműveikkel magas urak papirkosarait megtöltsék.

Báró Conrad lemondása

— Róth — az új vezérkari főnök —

Bécsből jelentik nekünk: Legfelsőbb helyen báró Hötendorfi Conrad Ferenc vezérkari főnök visszatérése után fognak dönteni a lemondás dolgában. Biztosra veszik katonai körökben, hogy az uralkodó ezuttal elfogadja a vezérkari főnök lemondását. Nem a hadgyakorlatok körül keresendők a lemondás okai, hanem abban a véleményeltérésben, amely a vezérkari főnök és a trónörökös között a vezérkarban szükséges fontos személyváltások miatt támadt. Hónapok óta akut a vezérkarban a személy- és rendszerváltozás s mikor a Redl-affér kitört, majd pedig mikor a Jandric-eset olyan nagy feltűnést keltett, sok vád érte Hötendorfi Conrad vezérkari főnököt. Állítólag legfelsőbb helyen fiatalabb erővel kívánják betölteni a vezérkar főnökének állását s ezt annál is inkább tehetik, mert mióta a trónörökös az egész haderő főfelügyelője lett, a vezérkari főnök állása már nem jelent olyan exponált hatáskört, mint különösen gróf Beck alatt, de báró Conrad működése idején is. Beavatott helyen Roth József altábornagyot, a Theresianum parancsnokát, emlegetik báró Hötendorfi Conrad utódául. Roth altábornagy aránylag fiatal tábornok, rangja 1912. májusából való.

A politika apró hirei

Apponyi Albert Makón

Gróf Apponyi Albert Justh Gyula beszámolója szombaton, október 4-én délután két óra negyven perczkor utazik a nyugati pályaudvarról Makóra.

Miniszterek utazása

Bécsből táviratozzák: Báró Burián István az 8 felsége személye körüli miniszter tegnap este Budapestre érkezett. Jankovich Béla vallás-és közoktatásügyi miniszter vasárnap reggel titkára, dr. Kisfaludy Kálmán kíséretében Gyulafehérvárra s onnét Nagyszebenbe és Balázsfalvára utazik az ottani kulturális intézmények megtekintésére. A miniszter csak a hét végén érkezik vissza a fővárosba.

Darányi Ignác Kerületében

Darányi Ignác, a tapolczai kerület orsz. képviselője ma délelőtt Felsőörsre utazott, ahol Virágh Ágoston felsőörsi prépost vendége lesz. Holnap meglátogatja azokat a szomszédos falvakat, amelyekre utolsó körútja alkalmával már idő nem került. Balatonfüreden megtekinti a nagyszabású új fürdő építkezéseket és választói előtt az alkotmány-párt megalakulása alkalmából Balatonfüred községben politikai beszédet fog tartani. Balatonfüred közönsége ez alkalomból közeledést ad képviselője tiszteletére, amelyen Balatonfürednek és vidékének választói nagy számban szándékoznak részt venni. Balatonfüredről Darányi Ignác Forster Elek pártelnökhez Gyulakeszire utazik és onnan hétfőn Tapolczára megy le, ahol a városházán a községi főbíró fogja Tapolcza nevében üdvözölni. Déliben Darányi Ignác tiszteletére a Pannónia-szállóban ebéd lesz és ezen ebéd alkalmával szándékozik Darányi politikai beszédet tartani.

Nem lesznek új főrendek

Hónapok óta kering a hír, hogy a kormány három új főrendet nevezet ki és e kinevezéseket külsőben állóknak jelezték. Mint értesülünk, a kormány ebben az évben nem terjeszt föl főrendet kinevezésre. Nincs is joga hozzá, mert a főrendházi törvény szerint csak öt főrendet lehet kinevezni egy esztendőben. Ez az öt pedig már ki van nevezve.

Pozsony nem szavazott bizalmat

A kormány egy kimutatást tettetett közzé, mely ismerteti a törvényhatóságoknak állásfoglalását a kormányval szemben. Ezek sorában Pozsony város törvényhatósága is úgy szerepel, mintha egyhangúlag bizalmat szavazott volna a Tisza-kormányra. Pozsonyból annak konstatacióját kéri, hogy bizalomnyilvánítás Pozsony város törvényhatósági bizottságának közgyűlése részéről eddig nem történt és a július hetedikén tartott közgyűlés csak tudomásul vette az új kormány alakulásáról leérkezett kormányleiratot, de abban a határozatban egyetlen szó sincs bizalomról, vagy pláne üdvözlésről.

Néma tüntetés

Pozsonyból jelentik: Pozsony vármegye hétfőn tartja törvényhatósági bizottsági ülését, amelyen a Tisza-kormány bemutatkozó leiratát tárgyalják. A megyei ellenzék kimondta, hogy a gyűlésen nem vesz részt, nem óhajtván a Tisza-kormány kinevezésének bejelentésénél asszisztálni. Az ellenzék így véli az esetleges bizalomnyilvánítás elleni tiltakozását a megyebizottság jelenlegi összetétele mellett és a Tisza-kormány alkotmány-és törvényellenes eljárásával és erőszakosságaival szemben a legmegfelelőbbben kifejezni, minden erejét majdan a választások idején kifejtendő akcióra tartván fenn.

A póttartalékosok szabadságolása

A hadügyminisztérium rendeletet küldött a hadtestparancsnokságoknak, amely szerint a védőerőtörvény 43. §-a alapján az 1912. évtől tényleges szolgálatra visszatartott 1912. sorozó évfolyambeli létszám felett való póttartalékosok szeptember 26-ától a nem tényleges állományba helyezendők. A rendelet szerint a póttartalékosok katonakönyvébe a következő klauzula vezetendő:

Az 1912. évi december 24-étől 1913. évi szeptember 25-éig a közös hadsereg kiegészítésére tényleges szolgálatban eltöltött idő egy fegyvergyakorlatnak felel meg.

Potiorek kihallgatása

— Felfordulás Boszniában —

Mint Bécsből jelentik, a király tegnap déliben kihallgatáson fogadta Potiorek tábornagot, a boszniai országos kormány főnökét, aki referált az uralkodónak a szerajevói tartománygyűlés teljes munkaképtelenségéről. A tartománygyűlés pártjai, a horvátok, mohamedánok és szerbek annyira összekaptak, hogy egyáltalában nincs remény arra, hogy a sabor rendes munkát végezhesen. Felmerült a tartománygyűlés feloszlásának terve is, de viszont kevés a remény arra, hogy a mostani választási rend mellett ez segítene a bajon. Potiorek ez ügyben tanácskozott Bilinski közös pénzügyminiszterrel, akinek kormányzásától tudvalevően azt várják, hogy az annektált tartományokban helyreáll a rend, de bizony ez a várakozás nem igazolódott be. Potiorek a bécsi tárgyalások után visszautazik Szerajevóba.

Désy Zoltán nyilatkozata

Marosvásárhelyről jelentik: Désy Zoltán a napokban nagyölyvesi birtokáról bement Marosvásárhelyre, ahol a helybeli Ellenőr című lap szerkesztője meginterjúvolta. A szerkesztő első kérdése az volt, hogy igazak-e a visszavonulásáról terjesztett hírek.

— Hagyjuk őket mulatni — mondotta mosolyogva. — Mikor szükségesnek találom, majd akcióba lépek, itt lenn is, ott fenn is.

— Tudja-e méltóságod, hogy az októberi közgyűlésre beviszik a kormány melletti bizalomnyilvánítás kérdését?

— Ha igaz, — felelte Désy — ez sem nyugtalanít. És legjobban azt szeretném, ha a tisztviselőket nem vonnák bele a politikába. Mikor kormányon voltunk, nekünk is beszállították a bizalmat és mégis le kellett mondanunk. Lukács Lászlónak egy nap bizalmat szavazott egy erdélyi törvényhatóság és másnap mégis megbukott.

— Mit szól méltóságod Tisza nyilatkozatához?

— Sok beszédnek sok az alja. A kormánynak még kötelességei állanak fenn Béceszel szemben. Katona és pénz kell. Ha beszállították, — Tisza mandátuma rögtön lejár.

— Milyenek a jövő kilátásai?

— A politikai helyzet sok tekintetben tisztult, de az ország gazdasági helyzete rendkívül súlyos. A mi megynkben a lakosság nyomorusága egyszerűen ijesztő. Nehogy egy politikai harc helyett gazdasági forradalom támadjon! . . .

Désy még kijelentette, hogy október első napjái marad Marostordában és még a parlament megnyitása előtt Budapestre utazik. Marosvásárhelyi útja az országos alkotmánypárt szervezésével állott kapcsolatban és ebben a kérdésben tárgyalt Ugron Gábor nyugalmazott főispánnal.

A szabadelpvüpart adósságai

— Tisza és Kristóffy afférja —

Ellenzéki körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a támadásnak, amelyet Kristóffy József, a Fejérváry-kormány volt belügyminisztere intézett gróf Tisza István miniszterelnök ellen és amelynek tartalma azóta nyilvánosságra került. Eszerint a Fejérváry-minisztérium törlesztette és részben ki is fizette az 1905. januári Tisza-féle választás fennmaradt költségeit, amelyekért Tisza személyes obligót vállalt. Ellenzéki körökben nem tudják pontosan az összeget, amelyet így a Fejérváry-kormány kifizetett, egyik verzió szerint pedig másfélmillió koronát tett volna ki.

Ebben az ügyben — mint már közöltük — délután félhivatalos kommuniké jelent meg, amely egyszerűen elismeri, hogy a szabadelpvü part és a Tisza-kormány bukása után tényleg maradtak fent a pártnak kötelezettségei, amelyeket aztán egynegyed részben csakugyan a Fejérváry-kormány fedezett.

Ma kérdést intéztek Kristóffy Józsefhez, miként áll az ügy és hogy a különféle verziókkal szemben nyilvánosságra hozza-e a hiteles adatokat. Kristóffy a következőképpen válaszolt:

— Nekem más célom nem volt, mint-

hogy véget vessék annak a hajszának, amelyet gróf Tisza István ellenem folytatott. Az ügy kettőnk személyes dolga volt, amelyet én a magam részéről befejeztem tekintek. Más volna a helyzet, ha ő maga érdeklődne. Így azonban hivatalos ügyekről nem nyilatkozhatom.

Munkapárti körökben úgy tudják, hogy a szabadelpvüpart fennmaradt adósságainak legnagyobb részét a saját vagyonából gróf Tisza István fizette ki. Ugy tudják, hogy ez az összeg nyolczszáz ezer korona volt.

Az osztrák minisztertanács

— Készülődés az őszi kampányra —

Bécsből jelentik: Tegnap minisztertanács volt Stürgkh miniszterelnök elnöklésével, a mely a késő éjjeli órákig tartott. Mint politikai körökben híre jár, a tegnapi minisztertanács az új katonai követelésekkel, a parlament őszi ülésével, a külsőben lévő cseh-német kiegyezési tárgyalásokkal és a galicziai inszeggel foglalkozott. A minisztertanácsban valamennyi miniszter részt vett.

A szigorú tanár ur

Réz Mihálynak nem tetszik a disszertáció

Emlékeztet, hogy milyen körülmények között és minő kortesszolgálatokért jutott dr. Réz Mihály a kolozsvári egyetem közjogi tanári állásába. De Réz Mihály azóta sem lett hűtlen vezéréhez, Tisza Istvánhoz. Ezt bizonyítja legalább a következő eset.

A politikai doktorátust akarta elnyerni Csillag István állami hivatalnok. Tanult szorgalommal és le is tette az államtudományi szigorlatokat. Mielőtt felavatták volna, be kellett nyújtani a doktori értekezést. A doktorjelöltnek rendszerint öt-iz koronáért vásárolják készen a disszertációt és ezt nyújtják be. Csillag István azonban becsületes ember módjára leült az asztalához és maga írta meg az értekezést, amelynek alapján felavatták remélte. Közjogi disszertációt írt, megírta, milyen sívár az a közjogi viszony, amely bennünket Ausztriához fűz. Mi szegényedünk, kisebbedünk, koldusodunk, Ausztria gazdagodik, növekedik emelkedik. Megírta, miért vagyunk olyan naivak, hogy szegénységünkben annyi sok millió civillistát fizetünk, amikor a királyi család birtokai bőven fedezik az uralkodás költségeit, miért nem szekularizálja az állam a papi vagyont, miért fizet a szegény ember annyi adót, mint a milliomos, amikor arányosan kellene a terheket viselni?

Ezeket a súlyos dolgokat ugyebár nem Csillag István állapította meg elsőnek. Nem, ő nem az egyedüli, de viszont tudós professzor, Réz Mihály ur így tartja jónak az ország dolgát, ahogy Tisza István elrendezte és ezért nem csinált egyebet, mint visszautasította Csillag István doktori értekezését.

Az aradi kulturünnep

— Tisza és gróf Károlyi Gyula —

Aradról jelentik: Október 26-án avatják föl az aradi új Kulturpalotát. Az avató-ünnepségen való részvételét már régebben megígérte Arad városának képviselője, a miniszterelnök is. A tanács most küldötte szét a formaszerinti meghívókat a különböző notabilitásoknak, köztük gróf Tisza István miniszterelnöknek, Hazai Samu honvédelmi miniszternek, gróf Károlyi Gyula főrendnek, Arad városának és a megye volt főispánjának. Gróf Károlyi Gyula levelet írt Varjassy Lajos polgármesternek, melyben értesítette, hogy okvetlenül jelen lesz a Kulturpalota fölavatásánál. Gróf Károlyi Gyula megjelenéséről tudomást szerzett aradi barátaitól Tisza, mire most megváltoztatván eredeti tervét, közölte az ünnepség rendezőivel, hogy nem ígérheti biztosra megjelenését, mert hivatalos teendői visszatartják a részvételtől. A levél után Aradon bizonyosra veszik, hogy Tisza nem kíván nyilvánosan megjelenni azon ünnepségen, melyen részt vesz aradi Károlyi Gyula is, akire Tisza a Pallavicini Györgyvel való afférja óta nehezelt.

Törökország konfliktusa Görögországgal

— Megszállják Chiost —

A törökök mámorosak lettek attól a sikerétől, amelyet a bolgárokkal folytatott diplomáciai tárgyalások során elértek. Most Görögországtól akarnak területi engedményeket kicsikarni és fegyveres beavatkozástól sem riadnak vissza. A diplomáciai tárgyalások felbeszakadtak s úgy lehet, rövidesen véres összecsapásokról adhatunk számot.

Értesüléseink a következők:

Páris, szeptember 27. A „Petit Parisien“ konstantinápolyi levelezője jelenti, hogy Törökország félbe akarja szakítani a tárgyalásokat Görögországgal és csak az esetben hajlandó újra megkezdeni, ha Görögország Chios és Mytileni szigeteket visszaadja. Törökország nagyobb csapatkontingenst tart készen, hogy Chiost megszállja.

Szaloniki, szeptember 27. Minthogy a helyzet Tráciában még mindig bonyolódott és a török hasibozukok rabolnak és fosztogatnak, a görög kormány a dedeagaci helyőrségeket két század gyalogsággal megerősítette.

Athén, szeptember 27. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a szabadságot tisztek haladéktalanul térjenek vissza Macedóniában lévő csapattesteikhez. A tengerészeti miniszter e hó 24-én kelt rendeletével több tartalékos korosztályt behívott.

Szerb-albán vágóhid

— A monarchia keze —

A szerb-albán határon lévő falvak mind-egyike vágóhidhoz hasonlít. A gyűlölködő ellenfelek vad elszántsággal gyilkolják egymást. Csak a hadiszerencsék változott. Tegnap az albánok voltak előtérben, ma pedig a szerbek irtják győzedelmesen az albánokat.

Ebben az összevisszaságban — az orosz diplomácia gyanúja szerint — a monarchia keze játszik bele. Az albánok szervezetsége és fegyverkeztsége érleli e gyanút. Mennyi az igazság ebben a vádaskodásban, azt a közel jövő fogja megmutatni.

Mai távirataink:

Verik az albánokat

Belgrád, szeptember 27. A helyzet a szerbekre nézve javult. A szerb gyalogos csapatok erősítést kaptak a tüzersegtől és feltartották az albánok előnyomulását. Az albánok lassankint meghátráltak és csak gyenge ellenállást fejtettek ki. Mavrovóból, amelyei az albánok nemrég foglalták el, a szerb tüzerseggel kiverte őket és a felkelők vad futásban menekültek dél felé Galicnik irányában. Tegnapelőtt óta *elkeseredett harcz van Kicevonál és Strugánál.* Mindkét helyre újabb szerb csapatok érkeztek. A szerbek eddig összesen négy tisztest és háromszáz katonát veszítettek. Az albánok teljes vereséget szenvedtek Gyakovicsánál és Prizrendnél is. A szerb helyőrségek albánjai segítettek a szerbeknek. A mavrodói harcban az albánok ezer halottat és sok Mannlichert hagytak a csatatéren.

Róma, szeptember 27. Prizrendből érkezett hiteles hírek szerint az albán lázadás semmi esetre sem olyan nagy méretű, mint ahogy a belgrádi hírek mondják. *Nem igaz, hogy az albánok kezdtek a támadást.* Szerbiának az albánok lakta új területen azok az albánok lázadtak fel, akik a Kosovo völgyében voltak letelepedve, de onnan önzántukból az új Albániába menekültek.

A meggyanusított monarchia

Pétervár, szeptember 27. Itteni balkáni diplomaták azt mondják, hogy a szerb-albán határon történt eseményeket *Ausztria készítette elő.* A legjobb bizonyítéka ennek az, hogy a fölkelőket Boljetinac Isza vezeti, valamint hogy az albánoknak vannak hegyi ágyúik és géppuskáik, amik azelőtt nem voltak. Az eseményeket a nagyhatalmak által elkövetett hibák egész sorozatára lehet visszavezetni, első sorban arra, hogy tulságos korán hívták vissza a szerb csapatokat Albániából. A nagyhatalmak Ausztria ösztönzésére *rendelték el, hogy a szerb csapatok irtják ki a határon megszállt pontokat és erre mindjárt kitért a fölkelés Albániában.*

A hatalmak állásfoglalása

Páris, szeptember 27. Franciaországnak az orosz kormánnyal egyetérzően az az álláspontja, hogy a londoni nagykövetségi reüniónak Albánia északi és északkeleti határait illető határozatait fenn kell tartani és a mostani zavarok a megállapított határokat nem érinthetik.

Bulgária Készüldései

Belgrád, szeptember 27. Nemcsak a fővárosban, hanem országsszerte nagy az izgatottság Bulgária katonai készülődései miatt. Azt hiszik, hogy Bulgária ki akarja használni Szerbiának kinos helyzetét az albán lázadás következtében s meg fogja támadni Szerbiát, hogy boszut álljon a vereségéért. Ugy tudják itt, hogy a bolgár hadügyminiszterium már két hadosztályt mozgósított.

A honvédszázadosné tragédiája

— Boldogtalanság elől a halálba —

(Saját tudósítónktól.) Egy szerencsétlen ur-asszony tragédiájáról kell beszámolnunk. Hosszas küzdelmek, regényes körülmények között felesége lett egy honvédszázadosnak, de boldogságukat megrontotta az a körülmény, hogy az orvosok megjósolták, hogy a szerencsétlen asszonyt korai betegség fogja vinni a sírba. Ettől való félelem, az irtózat adta kezébe a fegyvert.

A szomorú eset hőse: *Sonnecker Sándor* honvédszázados felesége, született Ligeti Erzsébet. Mindössze két hónap óta volt férjével, de azért a tanítónői állását még nem hagyta ott, mert a háziartásra minden pénz kellett. Az ur-asszony most 30 esztendő volt, eddig csak azért vártak, mert a kauziót nem tudták letenni. A férfi azonban nem akart tovább gyötrődni és királyi kegyelem útján eszközölte ki a házassági engedélyt.

A fiatal pár boldogan élt, de az asszony folyton betegeskedett. Félték, hogy a halál hamarosan beköszönt hozzájuk. A szerencsétlen asszony nem bírta már tovább az étellel a küzdelmet, inkább a pusztulásba menekült.

Három levelet hagyott hátra férjének és két barátjának.

ÚJDONSÁGOK

— **Időjárás.** Hazánkban tegnap is hűvös idő uralkodott. Kevés eső Erdélyben esett, egyebütt pedig csak elvétve fordult elő, alig mérhető mennyiségben. A hőmérséklet reggelre délfelől kevéssel emelkedett; a maximum 18 C fok volt Fiumében, a minimum 4 C fok Tátrafüreden. Jelent: Enyhébb és tulnyomóan száraz idő várható.

— **A képviselőház és az aradi gyásznap.** Arad városa meghívta az aradi október 6-iki ünnepélyre a képviselőházat. Mint a Bud. Tud. Jelenti, a képviselőház küldöttségileg vesz részt az ünnepen és koszorút helyez a vesztőhelyre. A résztvenni szándékozók a képviselőház háznagyi hivatalában jelentkeznek.

— **Gróf Teleky Géza meghalt.** A Vöröskereszt-Egyesület Erzsébet-kórházában ma délben fél-tizenkettőkor — mint mély részvétellel értesülünk — meghalt gróf Teleky Géza. Az elhunyt tizennégy nappal ezelőtt került a kórházba és halálát súlyos vesebaj okozta. Vesekőve volt, operálták is, de az agg főurat már nem lehetett megmenteni. Ma délelőtt hirtelen fordult válságosra az állapota és fél-tizenkettőkor bekövetkezett a halála. Temetése felől még nem intézkedtek. Gróf Teleky Géza 1844. szeptember 28-án született Désen. Iskoláit Nagybányán, Nagyváradon és Marosvásárhelyen végezte s a hohenhaimi gazdasági akadémián tanult. Azután a közigazgatás szolgálatába lépett s Kőváron volt lisztetelési jegyző. 1875-ben választották meg első ízben képviselővé a kismvirjesi kerületben. Két ízben választotta meg képviselőjévé Somkut. Tisza Kálmán kormányelnöksége alatt belügyminiszter volt. Tibád Antal államtitkárral együtt ő dolgozta ki az első közigazgatási reformokat. Több tudományos és emberbaráti egyesületnek volt az elnöke, így a Történelmi Társulatnak, a Klotild szeretetházának s a Fehérkereszt-Egyesület lelencházának. Irodalmilag is működött. Régebben egy népszínművet is írt, mely a régi Népszínházban került színre.

— **Köszönbányák konferenciája.** Bécsből jelentik: Az osztrák vasúti miniszterium meghívására a barna köszönbányák képviselői a jövő kedden konferenciát fognak tartani, amelyen tarifális kérdések lesznek napirenden.

— **A szultán betegsége.** Jelentettük, hogy a török szultán súlyos beteg. Újabb konstantinápolyi híradás szerint állítólag gyomorrákja van.

— **Szabolcsmegye új főispánja.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király gróf Vay Tibor szabolcsmegyei főispánt állásától felmentette s utódjává dr. Ujfalussy Dezső debreczeni ítélőtáblai bírót nevezte ki.

— **Vérengző vőlegény.** Pétervárról jelentik: Bakuban *Gadsowski* földbirtokos *leszurta menyasszonyát*, akivel összeszólalkozott, mert előző este egy mulatságon egy tiszttel táncolt. A leány segélykiáltásaira berohant 15 éves huga és *Gadsowski* őt is megölte. Csak ezután rontott be a szobába a menyasszony apja és anyja. Őket is életveszélyesen megsebesítette a vérengző vőlegény.

— **Szinlelt betörés.** Berlinből jelentik: Némrég történt, hogy *Voss* rendőrbiztosnál betörést kíséreltek meg és *Voss* egy rendőrtársát életveszélyesen megsebesítette. A vizsgálat több terhelő körülményt derített fel arra nézve, hogy *Voss*nál csak színleges volt a betörés és a rendőrbiztos szándékosan lőtt rá társára, akit gyűlölt.

— **Ohnet**-nak világhírű filmdramáját, „A szerelem martyrjai“-t, melyet 6 felvonásban 2300 méter hosszban a Pathe Társaság dramatizáltatott, gyönyörű színes kivitelben a Royal-Nagyszínház (Erzsébet-körut 39) mutatja be óriási érdeklődéssel még a mai műsorában.

— **Rendőrkutya és a gyilkos.** Az ausztriai St. Pöltenben napok óta hiába nyomozta a csendőrség *Walzer* csendőrőrmester gyilkosát, míg végre *Lux*, a rendőrkutya nyomra vezetett. Tegnap automobilon Bécsből kivitték *Luxot* arra a helyre, ahol a meggyilkolt csendőr holttestét találták, az állat egy ideig szaglászott, aztán vesztéül kezdett futni a helység felé és meg sem állott *Artner* földművesgazda házáig. Ott berohant az udvarra és addig cibálta a földműves fiát, *Artner* Arturt, míg a rendőrök odaértek. *Artner* Artur konokul tagad, de szobájában *gvanus nyomokat* találtak a rendőrök.

— **Imre Erzsébet tragédiája.** A kolozsvári *Szinkör* Mozgóban pénteken mutatták be a hatóság előtt azt a megrendítő mozifilmet, amelyet az Imre Erzsébet színes tragikus halálával végződött csónak-jelenetről készített a Pathé-cég. Először azt a jelenetet játszották le, mikor *Vassyt*, a francia rendező, próbaképen egyedül, baj nélkül, ereszkedett le a vízbe. Azután került a sor a tragikus jelenet lejátzására. Megállapítást nyert, hogy Imre Erzsébet ellenkező irányba, balra ugrott a folyóba s uszni kezdett a mély vízben, a malom felé s látszik, hogy az örvény elkapja. Itt aztán eltűnt s a képen a haláltusa már nem látszik. A bíróság jegyzőkönyvet vett fel a filmről.

x **Molnár Imre** higiénikus fogász mai hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Hamis Benczur-képek

— Csalás a nagy mester nevével —

(Saját tudósítónktól.) A rendőrség ma őrizetbe vett egy embert, aki minden valószínűség szerint hamis Benczur-képeket hozott forgalomba. A nagy mester jelenleg nincs a fővárosban és így csak hazajövedele után fogják tisztázni ezt a dolgot.

A Haris-bazárban van *Besnő* Béla műterme, aki eredeti olajfestmények és régiségek eladásával foglalkozik. A minap fölkereste őt egy fiatalember, aki *Reich* Józsefnek mondotta magát és három Benczur-képet kínált megvételre. Az idegen elmondta, hogy az ő apja közművesmester volt és husz esztendővel ezelőtt egy ízben Benczur lakását jávította. A művész akkor ajándékba adta neki a három vázlatot.

Besnő néhány száz koronáért megvette a három vázlatot. De néhány nap múlva föl szólította telefonon a Hajós-féle képkereskedő-cég és fölvilágosított kért tőle egy fiatalemberről, aki *Besnő*re hivatkozott, hogy neki is eladott három hiteles Benczur-vázlatot. Még ugyanaznap a Réti-cég hasonló telefonkérdezősködéssel fordult *Besnő*höz.

Besnő most már gyanút fogott és a rendőrségre ment. Itt elmondta a dolgot s a rendőrség csakhamar előkerítette a gyanus Benczur-képekkel hálózó fiatalembert. Első sorban kiderült róla, hogy nem *Reich* Józsefnek, hanem *Olsavszky* Józsefnek hívják. A rendőrségnek arra a kérdésére, hogy miért használ álnevet, azt felelte, hogy évekkal ezelőtt valami differenciája volt *Besnő*vel és nem akarta, hogy a képkereskedő a nevével ráismerjen.

Benczur Gyula ezidő szerint nincs Budapesten. Csak ő tudná megállapítani, hogy a vázlatok milyen uton-módon kerültek forgalomba? Az sem lehetetlen, hogy a villáját feltörték. A rendőrség táviratilag értesítette *Benczurt*, *Olsavszky* ellen pedig folytatja a vizsgálatot.

A feleségünk

— A Magyar Színház bemutató előadása. —

Nem csodálkoznék, ha igen nagy sikere lenne a Magyar Színház ma bemutatott darabjának. En már semmiféle dologon nem csodálkozom, legfeljebb csak azon, hogy él a vidéken egy ember, egy intelligens, okos, művelt ur, aki ott, a maga kis vidéki városkájában megír egy háromfelvonásos darabot rólunk, pestiekről és ahogyan mondani szokás, belénk talál, úgy eltalál, hogy Szomaházy se különben. Ne tessék ezt most gúnynak venni, mert Balázs Sándor, a ma bemutatott „A feleségünk” című darab szerzője jóval fölülte áll Drégely Gábornak, nemcsak helyzet-viccekkel mondat az alakjaival, hanem közben az életből, ebből a keserű és savanyu életből is lejártsat, velük egy darabkát, a humor közül néha megdöbbenve érezzük ki egy pár vergődő embernek a lelkét, szerelem, lemondás, csalás, élet és sok minden, ami e szavak mögött van, tartalmat és formát kap. Amit mond és eljátszat, az nem értéktelen, ahogyan mondja, az pedig egyenesen sikerül igér a darabnak, mert a világot sem mond tulsokat, éppen csak annyit, amennyi mindenki számára megemészthető. A technikája, a helyzeteti, az ötletei igen jók. Hozzáférfkőzik mindenkéhez ez a darab. Mert könnyű, ügyes és mégis van mögötte valami meleg, szívhez szóló, okos tartalom.

Gombaszögi Fridáról ismét csak azt írhatjuk, hogy nagyszerűen játszik. Forrai Rózi, Harasztly Mici, Csontos, Sebestyén, Z. Molnár, Kardos és a többiek is a legkitünőbb játékot produkálják. Beöthy László rendezése pedig mindezt, a darabot, a játékot egy pompás, precíz egészbe foglalja. A közönség igen szívesen fogadta a darabot s az új szerzőt sokszor szólította a lámpák elé. **B. E.**

(*) **Reinhardték Breslauban.** A berlini Deutsches Theater egyik társulata ez idő szerint Breslauban vendégszerepel. Műsorán a „Mirakel” van, melynek előadását Reinhardt nem csak a német színpadokon, de Londonban is már nagy sikerrel mutatta be. A breslaui vendéggjáték minket azért közelebbbről, mert ebben vesz először részt Vajda László, a Népopera volt titkára, akiről már megírtuk, hogy rendezőnek a berlini Deutsches Theaterhez szerződött. A jeles képzésű, talentumos fiatal színházi ember végre megtalálta azt a munkakört, melyben művészi ambícióit kedve szerint kielégítheti.

(*) **Egy magyar származású zeneszerző halála.** Raimann Rudolf a veszprémi születésű bécsi zeneszerző 52 éves korában meghalt. Raimann sok éven át a Theater an der Wien, majd a Theater in der Josefstadt karmestere volt. Sok operette-zenét komponált. Ezek között a „Mosó-lány” és a „Tippmamsell” a legnépszerűbb.

(*) **A Népopera** e heti műsorának estéjeit a diadalmas új Eysler operette, a „Nevető férj” foglalja le. Kevés vidámabb darabot játszottak még a pesti közönség előtt, az előadást lépten-nyomon megszakítja a harsogó kacagás, egész sereg ellenállhatatlanul komikus helyzetnél, vagy mondásnál fölhangzik nyílt színen a taps és főként ennek a vidámságnak köszönhető az új operette általános nagy sikerét. A muzsika hatása is rendkívül nagy. Szirmai pompás „Bor, bor, de jó a bor” dala, Hudaček Nelly és Marosffy táncslágerei, valamint a Berký Lili és Pázmán keringői háromszor, négyszer is újrázásra kerülnek. Ujvári és Horthy groteszk figurái szenzációsan hatnak, szóval a darab eddigi előadásai és a közönség jegyvásárló érdeklődése bizonyossággal ígéri, hogy a Népopera még sok vasárnapra fog kiadni olyan műsört, amelyen csak a „Nevető férj” szerepel. Mivel az összes esti előadásokat az új operette foglalja le, az operadélutánokat honosítja meg a színház. Most vasárnap egyegyed 3 órai kezdettel a „Lohengrin” kerül színre s hogy milyen nagy művészi jelentősége van egy ilyen uttörő, olcsó helyáru opera-előadásnak, annak többek közt érdekes bizonyossága, hogy az esztergomi kir. kath. főgimnázium igazgatósága a felsőbb osztályú növendékeket teljes számban behozza Budapestre, csak azért, hogy e délután bemutathassa nekik „Lohengrin”.

(*) **Bemutató a bécsi Burgtheaterben.** Eulenberg Herbert, az ujkori német színműirodalom egyik sokat emlegetett munkása végre a bécsi Burgtheater színpadán is szerepel. Tegnap volt a „Bélinde” című öt felvonásos „szerelmi darab”-jának bemutató előadása. A sok bizarrsága mellett is érdekes újdonság *Ősanuját* a XIV. Lajos korabeli Scudery kisasszony „Belinde” című szerelmi regényében találjuk, míg nagymamája minden bizonynyal Goethe „Stella”-ja volt. A darab homályos és dagályos részénél a közönség sokszor értetlenül rázza a fejét, de sokszor tapsolt a poétikus szép jelenéseknek és a czimszereplő Medesky kisasszony kitünő játékának.

Heltai Ferencz emlékezete

— Oszlop-utczából — Heltai Ferencz-utca —

Heltai Ferencznek, a főváros korán elhunyt főpolgármesterének a tanács azzal akart örök emléket biztosítani, hogy átírt a közmunkák tanácsához, hogy a II. kerületi Oszlop-utczát *Heltai Ferencz-utczának* nevezze el. A közmunkatanács ma értesítette a fővárost, hogy a kérelemnek eleget tett és szeptember 18-iki ülésében az Oszlop-utczát Heltai Ferencz-utczának nevezte el.

Heltai emlékének hódolt ma a kerületi előjárók értekezlete is. Hanvai Sándor elnök mely megilletődéssel emlékezett meg arról a nagy veszteségről, amely a székesfővárost dr. Heltai Ferencz főpolgármester elhunytával érte. Az elnök bejelentette, hogy a gyászeset alkalmából a kerületi előjárók nevében részvétiratot intézett az elhunyt özvegyéhez, aki ezt levélileg meköszönte. Az előjárók értekezlete az elnök jelentését tudomásul vette és az elhunyt irányában érzett kegyeletnek és részvételnek jegyzőkönyvileg is kifejezést adott.

Öngyilkos uriasszony

— A poéta felesége —

(Saját tudósítónktól.) Ma éjszaka öngyilkos lett egy uriasszony: Horváth Akos hivatalnok felesége. A szerencsétlen urinőt idegbaj kizozta és az kergette a sir szélére.

Horváth Akos hivatalnok felesége, Molnár Margit, az éjszaka a Margit-körút 64/a. számú lakásán mellbelötte magát és nyomban meghalt. Horváth Akos a fővárosnál, mint számtiszt van alkalmazva és a legjobb egyetértésben élt feleségével, aki azonban igen ideges volt. Családi életüket sohasem zavarta semmi. Horváth különben irrogatott is. Temető volt a kertünk című művével megnyerte a Petöfi Társaság Vigvázó-díját, több verseskönyve napvilágot látott.

Tegnap este az asszony a hálószobában feküdt le. Ígrie pedig az ebédlöben készítettett magának fekvőhelyet. Reggel, amikor Horváth fölkel, esend volt a hálószobában és mielőtt hivatalába távozott, csöndesen benavitott a hálószobába. Ekkor vette észre, hogy a felesége eltorzult arcczal fekszik az ágyában és mivel azt hitte, hogy az asszonyt göresök bántják, gyorsan orvosért küldött a Szent János-kórházba.

Amikor az orvos megérkezett, akkor már a férj kétségbeesetten zokogott felesége mellett, mert amint éleszgetni próbálta, észrevette, hogy felesége öngyilkos lett és a revolver mellette a földön fekszik. A golvó szívet járta át és nyomban megölte.

Fogorvosok és fogtechnikusok

Abban az évek óta húzódo vizálykodásban, mely a fogorvosok és fogtechnikusok között folyik, nagyfontosságú döntést hozott a kerületi előjárók értekezlete. A döntés — honorálása a fogorvosok álláspontjának, amennyiben kimondja, hogy a fogtechnikus czimtabláján a „fogtechnikus” vagy „fogműves” czimen kívül egyéb feliratot nem használhat. Erre a döntésre egy beadvány adott alkalmat, melyben a fogtechnikusok ipartársulata azzal a kérelemmel fordult a fővároshoz, hogy miután kétféle fogtechnikus van, a két csoport közötti különbséget a nagyközönség tájékozása céljából a czimtablákon is kifejezésre juttathassa. Az ipartársulat azt kérte, hogy a vizsgázott fogtechnikusok czime: „Vizsgázott fogtechnikus, foghuzás, fogtömések, műfogak” legyen, a képzéssel nem bíró fogtechnikusok csak: „Fogtechnikus, fogműves” felirattal használhassanak. A Stomatológusok Országos Egyesülete és a Magyar Fogorvosok Egyesülete e beadvánnyal szemben azt kérte a tanácstól, hogy a fogtechnikus iparosoknak tiltsa meg, hogy „fogtechnikus” vagy „fogműves” czimtabla-feliratokon kívül bármely más jelzést használhassanak. A tanács a kérelmet a kerületi előjáróságoknak adta ki hozzászólás céljából és az értekezlet úgy határozott, hogy miután a miniszteri rendelet a czimhasználat tekintetében nem tesz különbséget vizsgázott és nem vizsgázott fogtechnikusok között, a vizsgázott fogtechnikusok se használhassanak más elnevezést, mint fogtechnikus vagy fogművest. Helviségüket pedig csak „fogtechnikusi” vagy „fogművesi terem” felirattal jelölhetik meg.

Epstein-cipők
a legjobbak és legelegánsabbak
Andrássy-ut 40.

Polgármester és gépiróleány

— Romantikus házasság —

(Saját tudósítónktól.) A romantika sohasse fog meghalni! — régi igazság, ismét egy példa, amely ráhibázott erre a kijelentésre. Az ének ismét a királyfiról szól, aki eljött, eljött a kisleányhoz, aki róla álmodott . . .

Ujpesten ma délelött megelevenedtek a regények betűi és az egyszerű kartonruhás, gépirókiasszonyból polgármesterné lett. Róth Irma és dr. Miklós Antal esküdtek ma délben az ujpesti anyakönyvvezető előtt egymásnak örök hűséget. Dr. Miklós Antal, Ujpest város polgármestere néhány évvel ezelött még ügyvédi gyakorlatot folytatott. Az irodájában a poros aktákat egy szép leányka, Róth Irma kopogtatta le. Az ügyvéd csakhamar melegebb érzelmekkel fordult a leány felé. Röviden szerelem lett a vonzalomból és a boldogság felé siető szerelmeseknek semmi sem volt akadály. Hogy az ügyvédből azóta polgármester lett, hogy a negyvenhét éves férfivel szemben husz éves a menyasszony, hogy a leány szegény család gyermeke, ezen tulrepültek és ma délben törvény pecsételte meg a romantikus keretben fakadó szerelmet.

A nyilvánosság teljes kizárásával folyt le a polgári esküvő az ujpesti anyakönyvi hivatalban, hol az új párt Jarmatzky Sándor anyakönyvvezető eskette meg. Csöndben és a kíváncsi szemektől nem kisérvé azután az új pár a megyeri városrészben levő kis kápolnába ment és itt egyházi áldást kaptak az új frigyre.

A kalauz gyilkosai

— A rendörség letartóztatta őket —

(Saját tudósítónktól.) Már napokkal ezelött hírt adtunk arról, hogy a rendörség egy régi bűnösnek jött a nyomára. A nyomozás ma már olyan stádiumba jutott, hogy a bűnösöket le is tartóztatták.

Három nap óta a főkapitányságon lázas buzgalommal dolgoznak Józán Gábor városi villamoskalauz eltűnésének felderítésén. A kalauz 1911 június 21-én tűnt el Losonczy-utca 1. szám alatti lakásáról s azóta nyoma veszett. A takarékos, szolid életű embert ezideig kereste a rendörség, szeptember 24-én azonban a kőbányai kapitányságon megjelent Janák József gépmunkás s elmondta, hogy a kalauz rablógyilkosságok esett áldozatul. Egy szövéletnek volt a fölattanuja s az egyik gyanúsítottnál látta is Józán börtörtárczáját, amelyben ez a felírás volt: Józán Gábor budapesti V. V. V. kocsi-vezető tulajdona. A gépmunkás gyanúja alapján a rendörség őrizetbe vette özvegy Albert Imrénét és két fiát, Surányi István és Imre kötöröket, akik azonban konokul tagadtak.

Mára oly sok térhelő bizonyíték gyűlt össze elénk, hogy Koródy M. Béla kapitány mindhárom letartóztatta. Józán az eltűnés napján a népliget Határsárdában egy pohár sört ivott s a tulajdonos két nevelt leánya: Kaczér Anna és Hajdu Mária közelben látták a Surányi flukat. A nyomozást most az összes körülményekre kiterjesztik s a rendörség felhívást bocsátott ki, mely szerint száz korona jutalmat kap az, aki Józán Gábor hullájának nyomára vezet.

A kihallgatásoknak volt egy érdekes epizódja is, amelyet nem szabad elhallgatnunk már csak azért is, mert a megszólalt lelkiismeret játssza benne a főszerepet.

Behoztak egy jözsefvárosi kocsmárosot, hogy mint tanut hallgassák ki. Az izgalmtól olyan rosszul lett a szegény ember, hogy ott elájult. A mentők locsolták fel. Amikor magához tért, kétségbeesetten védekezett:

— En nem vagyok bűnös! A feleségem lopta el Józántól a takarékkönyvet.

Persze a nyomozás azonnal megindult, házkutatást tartottak, két takarékkönyvet találtak is a kocsmárosnál.

**Uj, elegáns
automobilok**
Vámon belül 8.— K óradíjért személyekre s népteljesítményre való tekintet nélkül ország utra 85 fillér kilométerdj ellenében bérletök
Telefon 70-65, 61-42

ntika sohase fog
gy példa, amely
z ének ismét a
kisleányhoz, aki

enedtek a regé-

uhás, gépirókis-

th Irma és dr.

azuipesti anya-

ök hűségét. Dr.

mestere néhány

rlatot folytatott,

y szép leányka,

véd csakhamar

ány felé. Rövi-

és a boldogság

m volt akadály,

ester lett, hogy

n husz éves a

n család gyer-

en férvény pe-

en fakadó sze-

íval folyt le a

vi hivatalban,

nyakönyvvezető

szemekről nem

ri városrészben

egyházi áldást

Kedvtelenek, lehangoltak és végül minden munkára képtelenek azok, akik makacs székrekedésben szenvednek. De van egy mód, mely lehetővé teszi azt, hogy e bajjal sikeresen szembe szálljunk. Az egész világon híres Ferencz József-keserűvizet kell használnunk. Egy öreg tisztviselő halálevelében írja: „Több mint 30 év óta székrekedésben szenvedek. Egyetlen megmentőm mindig a Ferencz József-víz volt. Enélkül már régen nem élnék.“ Ha e hagyományos gyógyvíz vegyi elemzését az üvegen megvizsgáljuk, rögtön megértjük, hogy a kedvező eredmény nem maradhat el! A természetes Ferencz József-víznek különösen nagy só-tartalma lehetővé teszi kis adagok használatát s így a testet túlságosan sok folyadéktól megóvhatjuk. Hatása olyannyira enyhe, minden kellemetlen mellékhatás nélkül, hogy még a sebészeti klinikákon is használják. A valódi Ferencz József-keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és jobb fűszerkereskedésekben kapható. Egy palack tartalma sokszori használatra kifutja. A szétküldési igazgatóság, Budapest.

(Városok kongresszusa Nagyváradon. A magyar városok országos kongresszusa hétfőn, szeptember 29-án kezdődik Nagyváradon. A kongresszust két napra tervezik. A fővárost dr. Bárczy István polgármester és dr. Harrer Ferencz tanácsos képviselik, akik holnap utaznak le a kongresszusra. A tanácskozás programjának főbb pontjai ezek:

1. A közigazgatás államosítása; előadó: dr. Harrer Ferencz tanácsos.
2. A városok központi hitelszervezetének a megteremtése; előadó: dr. Lukács Ödön tanácsos (Nagyvárad).
3. A földgáz a városok szolgálatában; előadó: Pfeiffer Ignác, Bánky Donát, Hermann Miksa műegyetemi tanárok, Becsey Antal, fővárosi bizottsági tag.

(Tanítói választások. A főváros tanácsa ma délelőtt rendkívüli ülésben választás útján betöltötte az üresedésben levő tanítói állásokat. Megválasztották:

A rajztanítási kötelezettséggel szervezett tizenöt elemi iskolai tanítói állásra: Kéglly Ilona, Gyarmathy Róza, Gruber Hedvig, Tóth Margit, Schneider Jolán, Rotter Ilona, Abonyi Sándorné, Olgyay Edith, Futó Erzsébet, Kovácsné Pammár Emilia, Csanádi Vilma, Duffek Mihály, Szabó Aurél, Szécsi Ilona, Nell Ida.

Az énektanítási kötelezettséggel szervezett huszonegy elemi iskolai tanítói állásra: Krutcsay Ferencz, Szilágyi Irén, Kleinecker Hilda, Novelly Ilona, Bolgár Gyuláné, Bellaágh Elvira, Fleischhacker Margit, Halász Vilma, Jandl Mariska, Kepes Flóra, Klimó Julia, Lányi Sarolta, Melles Jolán, Nagy Antónia, Pornói Rezső, Rezik Béla, Bachó Olga, Harmat Arthur, Haitsch Emma, Dostler Gábor, Vavrinetz Márta, Somló Béla.

Az ismétlő- és leánytanonciskolákban való tanítási kötelezettséggel szervezett tizenöt és egy ily megüresedett elemi iskolai tanítói állásra: Manó Gyuláné, Kuharszky Lászlóné, Hollósy Andras, dr. Halász Aladárné, Halász Zoltánné, Aggházy Julia, Mandula Mariska, Boda Imréné, Kárpátné Wagner Irma, Fekete Ödönné, özv. Gaál Adorjáné, Barthoné Mária, Apáthy Kornélia, Husz Mária, Bartos Fülöpné, özv. Ujhelyi Gézné.

A megválasztott tanerők eskütetele szeptember 30-án, kedden délelőtt 10 órakor lesz a Központi városház, II. emelet 3. számú tanácstermében.

NIKOTINMENTES
szivart, cigarettát és dohányt (ált. jövedéki és kőolajipari gyártmányokat, árusít a DENIKÓ R.-T. BUDAPEST, V. Széchenyi-ter 2. Árjegyzék ingyen.

Magyar aviatikusok
— Ujabb repülések —

Dobos István, a 21 éves magyar pilóta, Mezőtúrról szerencsésen elrepült Budapestre. A Rákosmezőre tegnap este negyedhét órakor érkezett meg, ahol Takács telepfelügyelő hatalmas maglyát gyújtott, hogy a beállt homályban leszállhasson. A megtett tura 1300 kilométer. Dobos repülését Székely Mihály kitűnő monoplánján végezte. Kvasz András, a derék magyar pilóta, aki számos vidéki városban szerepelt sikerrel, vasárnap délután látványos fölszállást végez Eperjesen. Kvasz a sajtószervező, kitűnő monoplánjával száll fel az eperjesi gyakorlóterén. A repülés iránt, amelyet az „ETVE“ rendez, vidékizerte nagy az érdeklődés. Kvasz eddigi sikerei alapján az eperjesi repülés iránt a legjobb reménnyel lehetünk. Itt említjük meg, hogy ujabban akadnak magyar gyárosok, akik a hazai aviatika támogatását helyesen fogják fel, pénz helyett anyagok ajándékozásával segítik őket. Így például Salgó Jenő, egy kőbányai olajgyár igazgatója egy arra érdemes rákosi aviatikus gépet bármikor ingyen látja el olajjal, hogy repülhessen. A szép és helyes példa bizonyára számos követőre akad.

A levegő meghódítása

— Az automatikus stabilizátor —

Párisból írják: Az aviatikának legkényesebb problémája az automatikus stabilizátor. A gyárosok anyagi érdeke diktálta, hogy lehetőleg siettelenség az automatikus stabilizátor feltalálását, de az eddigi készülékek nem bizonyultak megbízhatónak. A problémát most végre sikerült megoldani, ami óriási perspektívát nyújt az aviatika jövőjére. A szerencsés feltaláló egy Moreau nevű ember, aki készülékét Melunban mutatta be hivatalos bizottság előtt. A feltétel az volt, hogy másodpercenként öt méternél erősebb szélben husz percig repüljön, anélkül, hogy a kormányhoz nyúljon.

Moreau Lafon hadnagyot vitte magával, aki ellenőrizte, hogy csakugyan megfelel-e a kikötésnek: A kísérlet alkalmával a szél ereje másodpercenként 6—10 méter volt, sőt Lafon hadnagy állítása szerint a felsőbb régiókban még hevesebb széllel kellett megküzdeniök. Mindennek ellenére a készülék kitűnően funkcionált és ha némelykor az aeroplán aggasztó kilengéseket végzett, mindig visszanyerte egyensúlyát. Moreau kezeit összefonva ült a kormánykerék mellett. Husz percig tartott a repülés és amikor ismét visszaértek a földre, mindenki örvendezve gratulált a feltalálónak.

Moreau egyébként nagyon szegény ember és készülékét tervben már rég megalkotta, de a kivételhez nem volt pénze. A sikerült próba révén tetemes díj jut neki és a stabilizátor szabadalma máról holnapra gazdag emberré fogja ten.

© Egy kilométer fejjel lefelé. Londonból jelentik: Pegoud tegnap a brooklandi repülőversenyterén minden eddigi vakmerő mutatványát túlszárnyalta. 1000 méter magasságban kettős körket irt le fejjel lefelé és ugyanígy 1 kilométer távolságot tett meg. Verrier francia aviatikus is szenzációs repülést végzett. Elengedte a kormánykereket s mind a két kezével üdözlötet intett a lenn bámuldozó közönségnek. Graham Wight 5 utassal repült.

© Pegoud Budapest. A francia aviatika legujabb szenzációja Pegoudnak a múlt hónapban bemutatott vakmerő két kísérlete. Az egyik, amidőn Bleriot ejtőernyőjével 400 méter magasságban kiugrott a repülőgépből, a második, amidőn felment 1000 méter magasságra s onnan gépevel egy hatalmas bukfenecet irta le, a nézők ezreinek szörnyűkódása között kötött ki. Ennek az utóbbi s előre bejelentett kísérletnek szemtanúi voltak a francia legfelsőbb hadvezetőségnek tagjai is, akik egyértelműen úgy nyilatkoztak, hogy ez a fiatal Bleriot-pilóta, szinte rettentő hidegvérrel végrehajtott kísérletével, az aviatika rövid, de izgalmas fejezetekben bővelkedő történetében új korszaknak vetette meg alapját. Pegoudnak eme szereplése iránt a világsajtó révén hihetetlen érdeklődés támadt s a Bleriot-iskola egyremásra kapta a Pegoud szerepeltetésére szóló ajánlatokat. Charles Müllernek, a Scala igazgatójának, mint az első egyikének, sikerült öt Budapestre szerződtetni, ahol is október 12-én, délután 3—5 óra között fogja ez alkalomból hatalmas palánkkal körülkerített rákosi repülőterén szenzációs produkcióját bemutatni. A Magyar Aero-Szövetség ugyanakkor megismétli a Szent István-napi meetinget, úgy, hogy az összes magyar pilóták megint összemérhetik tudásukat és erejüket. Erre a nagysza-

hású s Bleriot négy év előtti mutatványát felülmúló aviatikai ünnepre a belépőjegyek 1, 2, 5 és 10 koronás helyekre már most előjegyzésbe vétetnek a „Scala“ hangversenyirodában, Budapest, VI., Andrássy-ut 6. szám alatt.

Embersport

Labdarugás

() A vasárnapi labdarugó mérkőzések programja a következők: MTK—WSC Hungária-ut, BTC—MAC Üllői-ut, TTC—MAFC Hungária-ut, FTC—WAC Bécs, BAK—WAF Bécs, Győri Egyetértés—Hakvah Bécs, Törekvés—III. ker. TVE a Halom-utcai, a másodosztályban: Föv. TK—BEAC; FIAK—KAOE. A harmadik osztályban: Vas- és fémm.—Globus; Máv. GSC—Périntézet; VAC—Ékszerész; Rigler—Nyomdászok; Zugló—OTE. Negyedik osztályú csapatok: Vérhalom—Czipőfelsőrészkesztők; FTC—Meteor; Előre—Drogúisták; IV. ker. TC—Kőbányai TK; Vas- és Rézb.—Amatőr; Józsefv. AFC—Attila; BSE—ELAC; Kelenföld—Festőmunkások. — **Környékiek serlegmérkőzései:** URAK—UTSE; ETC—Csepel; EMTK Kisp. AC; ULK—Kisp. SC; Pestújhely—Pestszentlőrinc; Erzsébetfalvi Törekvés—Ujpesti.

Atlétika

() A BEAC országos atlétikai versenyének ma volt az első napja, amelyen Szalai Pál az MTK kiváló képességű sprintere a 100 méteres handikapban megjavította az országos rekordot 10 mp.-es idejével. Kitűnő teljesítményét azonban aligha fogja hitelesíteni a MASz, mert a futás idején hátszél volt. Az egyetemi atléták két csillaga: Forgács Ferencz és Kovács György is kitélt magáért. Előbbi az 5 angol mértföldön új országos rekordot állított fel, míg Kovács, — aki a verseny után azonnal vonatra ült, hogy holnap Bécsben Ausztria távolugró bajnokságában is starthoz állhasson, — ugrása csak rövid két centiméterrel maradt el az országos rikordtól. A részletes eredmények a következők:

100 m. síkfutás handikap. 1. Szalai Pál MTK 10 mp. (Országos rekord.) 2. Mészáros BEAC 2.75 m. előny. 3. Horváth Spár: AC. — **Távolugrás.** Karafiáth Jenő vándordíja. 1. Kovács György BEAC 704 cm. 2. Kovács MTK 653 cm. — **5 angol mértföldes síkfutás handikap.** 1. Forgács Ferencz BEAC 17 perc 19 mp. (Országos rekord.) 2. Thomka BEAC 350 m. előny. 3. Beck MTE 600 m. előny.

Lósport

Galopp-verseny

() A mai versenyek eredményei ezek:

I. Pásztor-díj. 5000 K. 2000 m. 1. gróf Zichy A. Vértes (Varga), 2. Lord (Korb), 3. In petto (Heidit). Tot.: 10:11.

II. Másodosztályú eladóverseny. 4000 K. 1600 m. 1. Schlesinger V. Horka (Korb), 2. Loire (Bash), 3. Champus (Máté). Futottak még: Herzdamé, Harrow, Truth, Furfuról, Lovely. Tot.: 10:26, 20:23, 25, 22.

III. Prince of Wales-handicap. 10.000 K. 1500 m. 1. Baltazzi A. Iola (Tóth), 2. Sanda (Brooks), 3. Visz (Weckermann). Futottak még: Ferke, Lesbos, Aides, Giddy Girl, St. Maura, Waterloo, Imme. Tot.: 10:30, 20:118, 85, 170.

IV. Háromévesek handikapja. 3000 K. 1600 m. 1. Mr. Greenfield Belcastello (Trigg), 2. Izus (Schuster), 3. San Gallo (Sas). Futottak még: Csátár, Madelon, Lovacsám, Gallifet, Graziola, Mon Cousin, Don. Tot.: 10:58, 20:52, 113, 76.

V. Kétévesek handikapja. 3000 K. 1000 m. 1. báró Rothschild A. Apis (Trigg), 1. lovag Landau H. Manon (Gulyás), 3. Déli szél (Hotar). Futottak még: Piperita, Karenina, Rosy Maid, Bordal, Bold, Szivárvány, Fülänk, Lambach, Ágnes asszony, Gizi, Szeder. Tot.: 10:86—44, 20:119, 61, 97.

VI. Eladók versenyje. 3000 K. 1000 m. 1. lovag Landau H. Titan (Janek), 2. Bess (Podrasil), 3. Agathe (Markó). Futottak még: Trakta, Lumperi, Goldhair, Villám, Thanks, Anyus. Tot.: 10:59, 20:42, 31, 42.

A St. Legert futják le holnap. A meeting chief eventje szegényes keretekben lesz lebonyolítva, mert legfőlegb öt ló vesz részt benne, mivel Morphy is kivált ez indulók közül. Így tehát lehetetlennek tartjuk, hogy Mosci Ksiazet megverjék. Jelöltjeink:

- I. Gondola—Fechter.
- II. Sárkány—Abrakoló.
- III. Mosci Ksiazet—Elector.
- IV. Izus—Zabfaló.
- V. Neqation—Például.
- VI. Éva—Lesbos.

FOG SOROK SZAJPADLAS NÉLKUL, ARANYHIDAK, PORCELLÁN- ÉS PLATINA-TÓMÉSEK IGEN JUTÁNYOS ÁRAKON REGGEL 8-TÓL ESTE 7-ig **FOG** és gyökérhuzások fájdalom nélkül

MÖLNÁR IMRE vizsgázott fogtechn. hyg. fogmütermében Király-utca 67, II. 9

Használt ISKOLA KÖNYVEK

és zeneművek olcsó árban kaphatók

RUZITSKA J. antiquarium
Budapest, VII., Erzsébet-körút 14.

TÖRVÉNYSZÉK

§ **Teljes ülés a büntető törvényszéken.** A budapesti büntető törvényszék ma délelőtti teljes ülést tartott dr. Balogh György elnöke alatt. A teljes ülésen Kemény Hugó amerikai konzulhelyettes, az újonnan kinevezett törvényszéki angol tolmács tette le a hivatalos tolmácsi esküt.

§ **Lukács László újabb bűnténye.** Néhány héttel ezelőtt Nedeczky Szendrő feljelentést adott be a királyi ügyészséghez Lukács László volt miniszterelnök és pénzügyminiszter ellen hivatalos határolmál való visszaélés vétségében. Nedeczky azt adta elő panaszában, hogy a szabadalmi hivatal szabadalmazta találmányait, amelynek lényege finom szesznek hideg uton való előállítására. Lukács László akkori pénzügyminiszter megtagadta a gárjait engedélyt és erről az egész ország illetékes hatóságait rendelti uton értesítette. A királyi ügyészség megszüntette az eljárást, amikor pedig a panaszos a vizsgálat elrendelését kérte, azt a vizsgálóbíró is megtagadta. Nedeczky Szendrő felfolyamodott a végzés ellen a büntetőtörvényszék vádtagcsához.

§ **A rituális vérvád.** Pétervárról jelentik: A Ruskoje Slovonak jelentik Kiewből: Vagyon valószínű, hogy október 8-án nem fogják tárgyalni a kiewi rituális vérvádat. Már az első napon hosszú időre elhalasztják a tárgyalást.

§ **A Krupp-gyár pöre.** Berlinből jelentik: A második Krupp-pör október 23-án lesz. Az ügyészség eredetileg 11 vádolt ellen emelt vádat, de mivel vádat visszavont, tehát a legközelebbi végzetéskor csak három vádlottja lesz, nevezetesen Brandt, a Krupp-gyár igazgatóságának egy tagja és egy felügyelőbizottsági tag. A vád katonai itkolnak elarulásáról szól.

§ **Elítélt kémkedő altiszt.** Berlinből jelentik: A legfelsőbb haditörvényszék a harmadik hadtest keretében illetéketlennek mondta ki magát Wölkerling altiszt bűnpörének abban a részében, amely arra vonatkozott, hogy a avádlott Ausztria javára kémkedett, ellenben 15 évi fegyházra és 14.000 márká pénzbürtóra ítélte Wölkerlinget azért, mert hebizonyítottan vette, hogy Oroszország érdekében árulást követett el.

Nyilttér

10 rovatban közzétételért nem vállal felelősséget a szerk.

ABBAZIA

Prospektusokat
Ingyen küld a
Kurkommission

Világhírű tengeri fürdő kiváló a nagy sótartalom és a víz magas hőfoka miatt. Elragadóan szép fenyves A környék csupa erdőség. Pom-pás sétányok, érdekes kirándulások a tengeren. - Nagy park és vízi-ünnepélyek, reuniók sportok stb

Egyenruházati intézet

Márer Adófi, Budapest, Baross-tér 6.

Önkéntesi felszerelések a legszebb és legjobb kivitelben.
ALAPITVA 1889-ben
Telefon: József 17-28

MATTONI FELE GIESSHÜBLER

természetes ótvényes
SAVANYÚVIZ.

Kitűnően megvéd kolera ellen!

KÖZGAZDASÁG

A pénzügyi körökben évek óta lapasztalják már, hogy szeptember ultimója rendszerint a legerősebb igényeket támasztja. Az idén is nagyon nehéznek ígérkezett az ultimó és az események igazolták is e feltevést. Igaz, hogy közben újabb külpolitikai bonyodalmak és új balkáni háborus hírek fokozták a pénzügyi feszültséget. A tőkepénzesek újra nagyon bizalmatlanok lettek, a tőkét ismét kivonták a forgalomból és ezért romlott meg a nyílt piaci helyzete. A magánkamatláb mindenütt emelkedett, a nagy szükségletre a bankok, amint hogy ezt már szokták, megszorították a hitelt és aminek következtében a pénzügyi viszonyok rosszabbodása állott elő. Lehetséges azonban, hogy ultimó után javul valamelyest a helyzet, de a balkáni események, az albán harcok útjában állanak a tartós megnyihülésnek, még akkor is, ha a szükséglet redukálódna.

A gazdasági munkások biztosítása. Báró Ghillány Imre földművelésügyi miniszter korrendelvényben hívta fel a főispánok figyelmét, hogy a községek előjárásaihoz rendeletet intézzenek a gazdasági cselédek pontos összeírására. Össze kell írni az összes gazdasági cselédeket és a gazdaságban alkalmazott szegődményes iparosokat, hogy a százhusz filléres balesetbiztosítási díjat az előjárók kivethessék. Ugyancsak kötelességévé teszi a miniszter a községi előjáróknak, hogy a gazdasági gépmunkásokat, a vizsgázott gépész kivételével, jelentésként be az Országos Gazdasági Munkáspénztár igazgatóságának.

Balkáni kölcsönök. Párisból jelentik, hogy két francia bank kölcsönt ajánlott a román kormányának. Német pénzintézetek ettől a kölcsönajánlattól függetlenül tárgyalnak a román kormánnyal egy új kölcsönművelet tárgyában. Ugyancsak Párisból jelentik, hogy a francia kormány nem ellenzi a szerb kölcsönművelet lebonyolítását, azonban föltételül kötötte ki, hogy a kölcsön lebonyolítása csak akkor történhetik meg, amikor a Balkánon teljesen helyreállt a nyugalom.

A Rumamurányi mérlege. A Rumamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság ma megtartott igazgatósági ülésében az 1912/13. üzletév mérlege előterjesztett és jóváhagyást nyert. A nyereség 12.168.986 korona 09 fillérre rug az előző évi 11.327.369 korona 58 fillérrel szemben, a múlt évről elővezetett 1.411.615 korona 43 fillér hozzávonasával 13.580.601 korona 52 fillérre emelkedik. Az igazgatóság elhatározta, miszerint a közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az értékesítői tartalék javadalmazására és egyéb leírásokra összesen 2.500.000 korona fordítassék (a tavalyi 2.262.506 korona 70 fillérrel szemben) a fennmaradó 11 millió 080.601 korona 52 fillérből a rendes tartalék-alap alapszabályszerű szaporítása s a jutalékok levonása után 600.000 korona a külön tartalék-alaphoz csatoltassék a tisztí nyugdíjalap 100.000 koronával és a munkástársaládák ugyancsak 100.000 koronával javadalmaztassanak és a 40 millió korona részvénytőkét képező (tavaly 37 millió 120.000 korona) minden 200 korona névértékű részvény után, ugy mint múlt évben, 19 százalékos osztalékul 38 korona fizetessék ki, míg a fennmaradó 1.520.323 korona 19 fillér új számlára vezetessék elő. Bíró vezérigazgató a piaci helyzetről adott jelentésében kiemelte, hogy a július 1-én megkezdett folyó üzletév igen kedvezőtlen viszonyok között indult meg, amennyiben nemcsak a fogyasztásban észlelhető tetemes visszaesés, hanem a már a múlt üzletév második felében mérsékelt eladási árak is a legutóbbi időben további jelentékeny csökkenést szenvedtek, ami elsősorban a német verseny árszabására vezethető vissza. A piaci további fejlődése az ország általános gazdasági viszonyainak és a külföldi piacoknak alakulásától függ s a közeljövőre egyelőre még nincsenek kilátások kedvező fordulatra. A közgyűlés ez év október 25-én lesz.

Egy szegedi bank csődje. A szegedi Gazdasági és Iparbank Részvénytársaság ellen elrendelték a csődöt. Az intézet, amely néhány hónap előtt kimondta a felszámolást, nem tudta ezt keresztülvinni, mert néhány hitelező arra a 230.000 koronára, amely a szegedi zárgyár elárverezéséből az intézet hitelezőinek kielégítésére szolgálhatott volna, végrehajtást kért. Ilven körülmények között attól lehetett tartani, hogy egyik-másik hitelező előnyösebb helyzetbe jut, mint a többi s hogy ez meg ne történjék, a felszámolóok kérték a bank vagyonára a csődöt.

Luxus-lóvásár és kiállítás. Ma délelőtti kezdődött a székesfővárosi Tattersaal területén rendezett LV. őszi luxus-lókiállítás és vásár, melyre több mint másfélszáz tulajdonos közel hatszáz darab különféle hintós, jukker, háttas és hámos lovat hajított fel. A kiállításnak az a célja, hogy a magyar tenyésztő közvetlen összeköttetésbe jusson a vevőkkel, hogy a lóvásárló közönség, különösen közvetlen megismerés útján ismerkedjék meg a magyar lóval és az igényeinek legmegfelelőbb tenyészeteivel immár mindenben kielégíti a hozzáfűzött reményeket. Ez az Országos Magyar Gazdasági Egyesület részéről kiküldött bírói bizottság által végzendő díjazás alkalmat nyújt azon lójellegek kiállítására, melyek a bel- és külföldi forgalomban a legjobb keresletnek örvendenek és amelyek fejlesztése a hazai lótenyésztés érdekében a legindokoltabb. A tenyésztő- és lótartó közönség időről-időre fokozódó érdeklődése előzi meg.

Hernádvolgyi magyar vasipar részvénytársaság. A Hernádvolgyi magyar vasipar részvénytársaság ma megtartott igazgatósági ülésén a f. évi június hó 30-án lezárt üzletév mérlege előterjesztett. A kifizetett passzívumok és megéjtelt leírások levonása után 3.500.272 korona 41 fillér nyereség mutatkozik a tavalyi 3.421.182 korona 13 fillérrel szemben. Az igazgatóság határozatlalag kimondotta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja, miszerint a 12.000.000 koronánvi részvénytőke után, ugy mint a múlt évben, 1.800.000 korona fizetessék ki 15%-os osztalékként, rendkívüli leírásokra és adótartalékokra 1.150.000 korona fordítassék a tavalyi 1.000.000 korona helyett, a tartalék-alap 300.000 koronával javadalmaztassék és a jutalékokra fordítandó összeg levonása, valamint a munkástársaládának 75.000 koronával való javadalmazása után fennmaradó 316.302 korona 38 fillér új számlán vezetessék elő.

Az osztályorszájáték húzása. Az osztályorszájáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: 30.000 koronát nyert: 102223. 10.000 koronát nyert: 80602. 5000 koronát nyertek: 41997 63508 83197. 2000 koronát nyertek: 4192 4291 5047 17007 18968 24464 30783 46145 48950 49867 53432 53492 54009 63630 65236 65329 70619 75380 83299 89048 96545 104255 106475 109827. 1000 koronát nyertek: 867 642 5211 7178 8132 8650 9550 9504 12791 13412 15923 16080 17523 23632 24916 25999 25022 26173 27874 32078 34783 35816 39571 44949 50014 52155 53864 53229 53156 53990 54769 54543 59031 62247 62720 64481 65198 66336 68694 68586 69570 73237 74725 77403 79868 81461 81942 82812 91570 97694 97496 99495 99037. 500 koronát nyertek: 861 687 1665 3211 486 5135 7243 8027 8328 10360 10291 11649 13002 14654 14728 15051 15424 16577 16849 18965 21242 22898 23519 23369 24139 25441 27782 27898 28161 29982 29580 30915 31832 32600 34387 39202 40883 49160 44809 45386 55904 55062 56076 58185 6000 61332 62855 63533 64055 66093 66475 67585 68029 74373 75231 76016 78460 80957 80659 81558 82728 82039 86291 88549 90188 91293 91653 91234 94088 95722 97696 98150 98500 99436 100808 102307 102523 103785 104321 104171 105706 106624 107251 107263 108439.

Kiss szerencsése Nagy! A magy. kir. szab. osztályorszájáték mai húzásán a 102223 számú nyolcvetad sorsjeggyel a 30.000 koronás főnyereményt a Kiss Károly és Társa Bank Részvénytársaság (Kossuth Lajos-utca 13.) szerencsés vevői nyerték, mert Kiss szerencsése Nagy!

Felelős szerkesztő
DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ

Kiadó-tulajdonos:
Magyar Ujságkiadó Vállalat
Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

SZABADALMAK
és védjegyek kidolgozása
RADVANYI ISTVÁN
hítes szab. ügyvivő ♦ Budapest
VII. kerület, Rákóczi-ut 30. szám

Feltalálók
utmutatója

szabadalmazáshoz, értékesítéshez
nélkülözhetetlen. Díjtalanul küldi

Aron és Molnár
szabadalmi és értékesítési osztálya
Budapest, VIII. ker., József-körút 9.

Gabonatőzsde

A határidős piacon ma rendkívül mozgalmas élet uralkodott, amit az okozott, hogy az októberi határidőre kötött ügyletek végleges lebonyolításai, — minthogy holnapután már megindulnak a felmondások. — nagyon a körmére égett a spekulációknak. Aki megvette az októberi köteleseket, de effektív árut nem szándékozik átvenni, az kénytelen volt ma a határidős piacon a hausse érdekességét lebonyolítani, mert különben el lehet rá készülni, hogy hétfőn felmondják neki a vett gabonát és akkor már csak úgy segíthet magán, hogy megfizeti a szállító által követelt prólongációs díjakat, amit bizony a legtöbben elkerülni kívánnak. Így tehát ma állandóan rendkívül nagyarányú és roppant sürgős jellegű kínálat tartotta magát tulsúlyban, ami az irányzat intenzív lanygulásához és az árfolyamok jelentékeny csökkenéséhez vezetett.

A készáru-piacon elkelt:
 Buza, Tiszavidéki: 1500 q 79 k 22.20 K, 3000 q 78 k 22.25 K, Fejérmegyei: 100 q 78 k 22.05 K, 500 q 77 k 21.60 K, Bácskai: 4600 q 78 k 22.05 K, 4000 q 77.5 k 21.90 K, 3500 q 77.5 k 21.85 K, Hartai: 1300 q 78 k 22.30 K, Tolnai: 1750 q 75.3 k 20.70 K, Pestvidéki: 200 q 78.5 k 22.10 K, 100 q 78 k 21.90 K, 300 q 77 k 21.20 K, Bácsági: 3000 q 77 k 21.90 K, Nagybecskereki: 5000 q 76.8 k 21.80 K, 5000 q 77 k 21.80 K, Bácsági: 3300 q 78.3 k 21.80 K, Felsőmagyarországi: 200 q 78 k 21.40 K, 200 q 79 k 21.75 K.

A határidő-piacon kötött:
 Buza április 11.56—57—47—49, Buza október 10.75—76—65—70—61, Rozs április 8.86—90—80—81, Rozs október 8.10—09—14—05—08—05, Zab április 7.88—89—86—94—85, Zab október 7.59—54—60—49, Tengeri május 6.92—82—83, Tengeri szeptember 7.81—80.

Zárlat 1 órakor:
 Buza április 11.49—50, Buza október 10.61—62, Rozs április 8.81—82, Rozs október 8.05—06, Zab április 7.85—86, Zab október 7.49—50, Tengeri május 6.83—84.

Értéktőzsde

A szilárd külföldi jelentések hatása alatt ma kedvezőbb felfogás került napirendre, mert a külföldi szilárdság azt a nézetet kelti a spekulánsok körében, hogy az albán-szerb konfliktust külföldön nem itélik meg kedvezőtlenül. Ezért kisebb vásárlásokat eszközölt egy a helyi, mint a bécsi spekuláció, ami az értékek 2—3 koronás áremelkedését eredményezte. A bécsi piac is ma jobb jelentéseket küldött, ami további javulást okozott. A készáru-piacon az Alt. közsén, az Atlantica ja-

vult néhány koronával. A járadékpiacra a jobb pénzpiaci hírekre a 4% kor. járadék 10 fillérrel emelkedett. A zárlat nyugodt maradt. Délben berlini buzdítás hiányában kissé gyengült az üzlet iránya, melyhez a bécsi eladások is nagyban hozzájárultak. Zárlat felé azonban egy nagybizományos vásárlásai és a hétfői fedezések megszilárdították az üzlet irányát. Az értékek 4—5 koronával emelkedtek. A készáru-piacon igen élénken keresték az Ujlaki-részvényt. A zárlat igen szilárd maradt.

Az előtőzsde kötetelt: Magyar hitel 825—825.75, Magyar bank 549.50—550.25, Salgó 758—759, Rima 687—688.50, Közúti vasút 634—637, Déli vasút 127—128, Légszsz 1330—1334, Phöbus 100.

A déli tőzsde kötetelt: Magyar hitel 824.50—826, Magyar bank 549—551, Keresk. bank 3715, Mercur 274, Házai sorsj. 110.75, Unió gőzm. 625, Általános közszenbánya 1051—1058, Salgó 758.50—759.50, Rima 685.50—688, Közúti vasút 635.50—638, Városi villamos 359—360, Államvasút 698—699.50, Magyar villam. 494, Phöbus 100, Légszsz 1377, Konv. 158.

Utőtőzsde: Osztrák hitel 628, Magyar hitel 827, Leszámitoló 511, Jelzálog 426.50, Rima 687.50, Államvasút 700, Városi villamos 364, Közúti vasút 639, Magyar bank 553.

„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap

Kiadóhivatali igazgató: **HELTAI BÉLA**

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.

A titkos betegségekről,
 vérbajról és azok gyógyításáról.

A mai korban számtalan ember szenved titkos nemi betegségekben vagy ilyen bajok következményeiben. Ezen bajokon van hivatalos segíteni mánti hírneves, megbízható gyógyszerárú nevezetes rendelő-intézet, hol az összes ily természetű bajok, mint hűgyesfolyás, vizeletelési nehézségek, hűgyesüszökületek, hólyagbajok, altesti sebek, bujakóros fekélyek, bőrbetegségek, bujakór (syphilis), az onferiozés és éjjeli magömlések, ideg- és háterginofjdalmak, elgyengült férferő (impotencia), aranyeres bántalmak, közsvény, az összes női nemi bajok, fehérlővá, méhbajok, terméketlenség a legrovi-debb idő alatt alapos, gyökeres gyógyítást nyernek. A világhírű **SHRLICH 606** zölésnek, mely beoltások gyors és biztos gyógyuláshoz vezetnek bujakóros bántalmaknál. Mindazok, kik bármel oknál fogva személyesen nem kereshetik fel ezen rendelő-intézetet, írják le bajjaikat. Az intézet minden levélre válaszol. Kivánatra a rendelő-intézet a szükséges gyógyszerrel is gondoskodik.

Dr. Garai orvosi rendelő intézete
 Budapest, Andrásy-ut 28.

AUSTRO-AMERIKANA

37 Oceángőzös Trieszt. 37 Oceángőzös

Rendszeres személy- és árujáratok az északamerikai Egyesült Államokba és Kanadába, Görögország, Olaszország, Északafrika és Spanyolország érintésével

Triesztből New-Yorkba és Kanadába a „Kaiser Franz Joseph I.” és a „Martha Washington”
 pompás kettőscsavarú gőzösökkel.

Az útkelés az Oceánon Gibraltártól New-Yorkig mindössze 7—8 nap. Az előző 6 napos ut Gibraltárig az Adriai- és Földközi-tenger gyönyörű tájékaán át vezet és ingyenes kéjútazás számba megy, mert az egész ut nem kerül többé, mint az egyszerű oceanátkelés.

Üdülő és kéjútazások a Földközi-tengeren.

Kizárólag kéjútazatok felvétele a délamerikai vonalakra, Argentína, Brazília.

Felvilágosításokkal szolgál az „AUSTRO-AMERIKANA” irodája
 Budapest, VII. ker., Thüköly-ut 2/a szám.

A keleti pályaudvar indulási oldalával szemben

Veszteséggel!

A gyártásnál naponta nagymennyiségű maradékvászon gyűlik össze, s nehogy tülhalmozódják, kénytelen vagyok mindenáron tuladni rajta. Körülbelül 7800 méter I. minőségű, legfinomabban fehérített 82 cm. széles, ágy- és fehérneműre alkalmas

rumburgi maradékvászon

kerül ezidő szerint eladásra, 55 fillérjével méterenként. A maradékok 6—15 m. hosszúak. Legkisebb vétel 40 m. utánvétellel.

Figyelem! 2 csomag vételnél minden vevő 1 tu-
 cat igen finom zsebkendőt kap.
Nem fetszórúerűf pénz vissza
S. Stein Leinen-Weberei Nachod in Bohmen

KI A GYILKOS?

ANGOL BÜNYÜGYI REGÉNY 23

XIX

Üldözöböl egyszerre barátta lettem, együtt maradtunk és egyébről sem beszéltünk, csak a gyilkosságról.

Ujra ismét az eljegyzés és a végrendelet került szóba és Pál mesélte, hogy Raynel kisasszony mindenáron azt akarta, hogy Edith a felesége legyen. „Végül is az én akaratom szerint fog történni”. Mondotta a vén kisasszony többször.

— Hogyan van, hogy az ön neve a Brown és Elder bőröndgyárosok könyveiben nem fordul elő?

— Magam voltam ottan a bőröndért és bérkocsin vittem el.

— Mikor történt ez és hová vitte a bőröndöt a bérkocsin?

— Két hónappal ezelőtt és a bőröndöt egyenesen Greenwichbe szállítottam, ahol lakásom volt és ahol még most is lakom.

— És azóta hányszor utazott a bőrönddel?

— Csak kétszer. Első alkalommal Greenwichből Southendbe, azután Southendből Doverbe. Mikor itten ki akartam csomagolni, azt találtam, hogy a kulcs nem illik a lakatba, azt hittem, utközben elromlott és feltörtem. A bőröndben csak egy fényképező gép volt, egyéb semmi, azonnal megismertem, hogy Simpsonson kisasszonyé, új lakatot tettem rá és másnap a kisasszony után küldtem a bőröndöt, bátyámnak pedig irtam is és sürgőnyöztem. De becsületszavamat adom önnek,

akkor még nem tudtam, hogy meggyilkoltam és elcsomagoltam szegény nagynénemet. Deliriumban lehettem, mikor ezt tettem.

— Miért izgult fel annyira akkor, mikor a nagynénit legelőször említettem?

— Mert mindig attól félttem, hogy a szegény nő megsérült, mikor meglöktem.

— De most azt hiszi, hogy megölte a vén kisasszonyt?

— Mit tehetnék egyebet? Ágost mondja... ön is állítja, bizonyítékul itt vannak a könyvek...

— Akkor éjjel önön és a gazdaasszonyon kívül nem juthatott be más valaki is Raynel kisasszony szobájába? Nem volt senkinél kapukulcs?

— Nem.

— De a lakásadó maga mondotta nekem, hogy Raynel kisasszonynál volt ilyen kulcs.

— Igen, nála volt. Reggelenként kellett néki.

— Hol volt ez a kulcs akkor éjjel?

— Nálam.

— De hiszen ön csengetett, mikor hazaérkezett!

— Csengettem? Lehet. Akkor már olyan állapotban voltam, hogy nem tudtam, mit cselekszem.

— De azt biztosan tudja, hogy önnél volt?

— Igen. Másnap a mellényzsebemből vettem ki.

— Más módon nem juthatott a házba senki? Volt a kapun biztonsági zár?

— Nem, hanem egészen közönséges, melyet közönséges ajtókulcs zárt.

— Ugy! Másnap tehát ön a bőröndben elvitte a nagynénit a házból. A bőröndöt, midőn elutazott, nem nézte meg még egyszer?

— Akartam, de nem találtam a kulcsot. Később, mikor már menőfélben voltam, Ágost megtalálta.

— Hol?

— Nagynéném szobájában. Ez teljesen bizonyít bűnösségem mellett.

— Ön azután Southendből Londonba utazott, ottan találkozott a hölgyekkel, aztán mind a négyen, a két hölgy, ön és bátyja, Charing-Crossból Doverbe mentek. Ugy volt?

— Nem. Ágost a vasutól visszatért. A hölgyek podgyásza pedig Londonból közvetlenül Párisba lett feladva. Én azért mentem Doverbe, hogy néhány napra jó levegőhöz jussak.

— Ön biztosan emlékszik arra, hogy könyveit a bőröndbe csomagolta?

— Igen. Szombaton csomagoltam, de be nem csuktam a bőröndöt. Vasárnap este fel-emeltem a fedőt, mert néhány levelet dobtam még a könyvek tetejébe, azután ráfordítottam a kulcsot és kötéllel átkötöttem a bőröndöt.

— Hogyan, ön vasárnap este kötéllel átkötötte?

— Igen, a levelek miatt, nehogy esetleg avatatlan kézbe jussanak.

— Talán ön balog?

— Én? Dehogy! Miért kérdezi?

— Ki adta fel Charing-Crossban a podgyászt?

— Én, de nagyon siettem, mert későn érkezünk a vasúthoz. Abőröndöket bedobálták és könnyen elcserélhették.

— Mikor és miért írta a H. P. betűket a bőröndre?

Harvey Pál reám bámult,

(Folyt. köv.)

Füvészi Orfeum
Waldmann Imre, igazgató VI. Nagymező-utca 17. sz.

Ma, vasárnap
2 nagy előadás
Kezdetük 1/4 és 3 órákor.
Délután jelentékenyen mérsékelt helyárak.

PAVILLON MASCOTTE
Kezdeté 1/11 órákor.

FOLIES CAPRICE
Igazgatók: Keleti fasírték Főrendező: Roff Sándor Téli helyiség: VI., Rózsá-utca 18. - Telefon: 14-22

Az előadás kezdete 1/4 órákor. Ma újdonság! 1/10 órákor **A meggyelők**. Katonai bohóság. Írta: Satyr (Háde István). Rendező Roff Sándor. — 11 órákor. Újdonság: **Was sügen die zu Käpeler**? Fosse la 1 Akt, vox Josef Armin. Regie Alexander Trottsch, továbbá az új solo-számok.

Jegyek elővételben: a Folies Caprice téli helyiségében d. e. 9-1-ig és d. n. 3-6-ig. Hirsch, Andrássy-ut 19. Sopronyi, Rákóczi-ut 1. A NAP Híradóban és Broder művelemben, Teréz-kürt 54.

Büfé után az első emeleti Casino de Paris-ban a világ legjobb ének- és táncszíniak fellépése.

Leggazdaságosabb látható irásu beszerzés a legjabb

Remington-irógép

mert a modern irógép-technika összes vívmányait egyesíti magában és világsejtelek elismert legártósabb gyártmány. Díjazott és vételekkel ellátott bemutató az ország bármely részében. Kedvező részletesi feltételek.

Glogowsky és Társa
es. és ktr. udvari szállítók Budapest, Andrássy-ut 12.

Ugyanott valódi amerikai írógép-, uriszoba- és könyvtárberendezések, Kartothek amerikai nyilvántartási rendszer és Burroughs amerikai számoló, összeadó és számoló gépek telepe.

NK. Kir. Operaház
Este 8 órákor.
Hunyadi László
Dalmi 4 szakaszban.

Nemzeti Színház
Délután 3 órákor
Az ember tragédiája
Este 1/8 órákor
A faun
Vigjáték 3 felvonásban.

Mépopera
Délután 3 órákor
Lohengrin
Dalmi 3 felvonásban.
Este 1/8 órákor
A nevető férj
Operett 3 felvonásban.

Magyar Színház
Délután 3 órákor.
A kék madár
Mesejáték 9 képben.
Este 8 órákor.
A feleségünk
Vigjáték 3 felvonásban.

Király Színház
Délután 3 órákor
Buksi
Operett 3 felvonásban.
Este 8 órákor.
Mozikirály
Operett 3 felvonásban.

Uránia Színház
Pompeji utolsó napjai

AZ UJ
Berson
Gummisarok

a legelőkelőbb márka!

Előnyei utolérhetetlenek!

Roskafag volt valamikor Az öregek lépte; Öreg ember a fiatal Nagy Irigyen nézte. Ma megjött a megváltója Roskafag járásnak Fiatalok és öregek Az új „Berson” gummisarkon Ruganyosan járnak.

Czipészétől kifejezetten „Berson” jegyű gummisarkot kérjen és más-ilyent utasítson határozottan vissza. Bersonművek, Budapest, VII.

MÉRY BÉLA hangversenyirodája
Ezerdán, október 15-én esti fél 8-kor Royal-terem

Backhaus
Vilmos egyetlen zongoraestéje.
Jegyek 10, 6, 4, 2 és 1 kor., kizárólag József-tér 11.

Kerény Arnold
SZÁLLÍTÓ
Budapest, VII., Dehán-utca 37
TELEFON 59-16
Elvállal mindennemű elvámolásokat, szállítást és valamint podgyásfuvarozást

Steinhardt Mulató
RAKÓCZI-UT 63. TELEFON: József 21-16.

Vasárnap délutáni előadás mérsékelt helyárakkal.
Kezdeté 1/4 órákor.
Az esti előadás kezdete 1/9 órákor.

9 órákor **Egyszer egy eszfendőben**
11 órákor **Paradicsomágyak**

Éjféltől — cabaret — tén — cigányzene — belépő díj nélkül.
Jegyek: 10—14g, 8—6-g a Mulatóban, egész nap a Hirsch-féle nagytűzdőben Andrássy-ut 19 és a Hungaria-fürdő pénztáráni kaphatók.

Császárfürdő BUDAPESTEN.
Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irigalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü radioaktív gyógyforrásal; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használnak az összes reumatikus és ideg-bántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénavas- és villamosviz-fürdők. Ivó- és belélegzési kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

UJRENDSZERŰ BUTOR-HITEL

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. butorvásárló közönségnek a legnagyobb kedvezményt nyújtjuk. Nagy választék asztalos-, kárpitos-, vas- és rézbutorokban, továbbá szőnyegek, függönyök, ág- és asztalterítőkben. Balázs és társa butorraktára, Budapest, VI., Váci-Körut 43. (Sajki ház).

Hitel esetén készpénzárakat számolunk, csupán a tartozás után 6% kamat fizetendő

A kamat 1/4 évenként mindig csak a hátralékos csökkenő tartozás után fizetendő.

Törlesztés:
minden 100.—kor. után havi 3.— kor. vagy minden 100.—kor. után . . . 1/4 évi 9 kor.

Palais de Danse
 VII., Szerecsen-utca 35. sz. Telefon 120-77.
 Kezdete fél 11 órakor
SZENZÁCIÓS ÚJ MŰSOR!
 BONY & FREEMAN, Danseurs Rouge et Noir. MAURI & SOMBRA, párisi táncosok. The 5 BLACK CATS, angol-csoport és az új attrakciók. — Előadás után párisi táncmulatság reggelig. — American bar. — Jegyek elővételben kaphatók a Bárd-féle jegyirodáknban, Andrásy-ut 1. és Kosuth Lajos-utca 4. szám alatt és este 9 óráig a pénztárnál.

ROYAL-ORFEUM
 VII., ERZSÉBET-KÖRUT 31. • TELEFON 110-22

Ma, vasárnap, szept. 28-án két előadás: Délután 3 1/2 órakor mérsékelt helyárral, este 8 órakor rendez helyárral a szeptemberi favorit-műsor

Zilahy Gyula
 a Nemzeti Színház volt tagjának vendégfellépésével **Agátya-rab neje** bohózat 1 felvonásban, írta: Nagy Endre és Kati és Gyurka (Tökmag), írta: Mórinc Zsigmond.

Palermo és Chefalo a rejtelmek kertje. ::
WILLARD | **STOLZE-KING**
 az ember, aki megnő. klasszikus táncszépségek.

Oscar & Suzette
 a népszerű tangótáncosok.
 K. Solti Hermin, Virágh Jenő, 3 Waldors, H. Allister és a többi nagyszerű attrakció.

Jegyek elővétel díj nélkül a Royal-Orfeum pénztáránál és a városi jegyárutó helyeken válthatók. Minden csütörtök, ünnep- és vasárnap d. u. 3 1/2 órakor mérsékelt helyáru család előadás teljes esti műsorral.

Vadász-sárkány őszi foglyászához

Könnyen száll, biztosan lebeg. Repülő sas benyomását teszi. Tokban, utasitással, zsinnyel, ingyen kor. 3.90

KERTESZ TÓDOR
 Budapesti, IV. Kristóffyér

Foglyok feltétel nélkül bevárnak. Biztos eredmény. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vasárnap 1913. szeptember hó 28-án

Budapesti Színház
 Délután 3 órakor.
A betyár kendője
 Vigjáték 3 felvonásban.
 Este 1/8 órakor
Lili
 Operett 3 felvonásban.

Vigszínház
 Délután 3 órakor.
Villámhárító
 Vigjáték 4 felvonásban.
 Este 1/8 órakor
Hónaposzoba
 Vigjáték 3 felvonásban.

Fővárosi Nyári Színház
 Délután 3 órakor
Boccaccio
 Operette 3 felvonásban.
 Este 1/8 órakor
Luxemburg grófja
 Operett 3 felvonásban.

ROYAL-ORFEUM
 VII., Erzsébet-körút 31.
 Telefon 110-22
 Ma, vasárnap, szeptember 28-án két előadás. Délután 3 1/2 órakor mérsékelt, este 8 órakor rendez helyárral a szeptemberi favorit-műsor.
 Zilahy Gyula, a Nemzeti Színház volt tagjának vendégfellépésével. A gyurab neje, bohózat 1 felvonásban. Írta: Nagy Endre. Játsszák: Zilahy Gyula, M. Fraknói Ilona, Tihanyi, Arnyai, Werner M., Virágh. Kati és Gyurka (Tökmag) Mórinc Zsigmond pártjelenete, előadják: Zilahy Gyula és Mezei Ilona. Palermo és Chefalo, a rejtelmek kertje; Oscar és Suzette, a népszerű tangótáncosok; Willard, az ember, aki megnő; Stolze-King, klasszikus táncszépségek; 3 Waldors, világ-bajnokok. Harry Allister, mimikus; K. Solti Hermin és Virágh Jenő új szólóműsorral; Az álgrófné Harry Stone operettje; Váratlan látogatás S. Bassot és M. Hennequin bohózata, azonkívül a többi remek attrakció.
 Előadás után Royal-Székabarett.
 Minden csütörtök, ünnep- és vasárnap délután fél 4 órakor mérsékelt helyáru családi előadás teljes esti műsorral.
 Jegyek elővétel díj nélkül a Royal-Orfeum pénztáránál és a városi jegyárutó helyeken válthatók.

ROYAL SÖRKABARÉ
 VII., Erzsébet-körút 31. szám

Minden este pont éjfélkor a fényes szeptemberi ajándékok

NAGY ENDRE ÚJ MŰSORA!

Fellépnek: Mezei Ilona, Viola Giza, Jolly Margit, Csabay Werner Manó, Bársony, Tihanyi, Zsófi, Gyenis, Chieroni Anny, Oly Perry, Frital Lőrincson, Leda Lindholm, Dolly Bernard, Sugar Hona, Oly Syla, Hidassy Kati, Mela Harke, Hatosz Manó, Vágh Juliska, Blanka Mersoni, Erdélyi Ferike, Abonyi Irén, Lola Ginette, Fodor Vilma, Bérei Böske, Jenny Lily, Mitrál Erast, stb. stb. Békófy László konferenciós.

Belépődíj 1 korona. Meleg konyha és friss sör. Virágárusítás nincs. — Előzetes 1 órától kezdve belépődíj nélkül táncmulatság. — Kukó Vince zenekara.

GRAND HOTEL KELETI NAGYSZÁLLODA

Keleti p. u. indulási oldalával szemben, újonnan átalakított, kényelmes jó kiszolgálás, légfűtés, olcsó árak!
 Thököly-ut 18. Tel.: József 15-08

A nm. vallás- és közokt. miniszter elismerő leírásával kiérdemelt

Dr. BATIZFALVY I. Z.

Fogorvosi intézete

Áthelyezve: **Károly-körút 10. szám alá**

VIDÉKIEK fél nap alatt megkapják műfogóikat és elhelyezése, jótállással mérsékelt áron.

Szenzáció!
 Grado reggeli Kávé vagy tea 2 tojással 50 fill.
 Auto minden időben a t. vendégek rendelkezésére áll. Minden szombaton reggel 3 óráig zene.

GRADO KÁVEHÁZ
 VII. Aréna-ut 17. szám
 Minden este

Farkas Vince
 muzikál Telefon 112-47 Tulajdonosok Jakabovics és fia

JGYUNK

Szt. Margitszigeti üdítővizet

Kellemes íz, egészséges és hűsítő hatású ital

Megó tértűző bajoktól!

A legújabb, baktericid, mentes üdítővizet kapható és kérjék mindaddig Farkas Vince-től. Budapest, VI., Turóc-körút 22. TELEFON-SZÁM 56-52.

Színházak heti műsora:

Szept.		Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Vár-színház	Vig-színház	Népopera	Király Színház	Magyar Színház	Budapesti Színház	Főv. Nyári Színház	Uránia
29	Hétfő	János és Juliska	Lear király	—	Hónapos szoba	Nevető férj	Mozikirály	A feleségünk	—	Tisztaurak a zárdában	Pompeji utolsó napjai
30	Kedd	A rózsalovag	Bolondok tánca	—	A testőr	Nevető férj	Mozikirály	Az új földesur	—	Tisztaurak a zárdában	Feketevilág (Afrika)
1	Szerda	Carmen	A faun	—	A testőr	Nevető férj	Mozikirály	A feleségünk	—	Az ingyenélők	Feketevilág (Afrika)
2	Csütörtök	Valkűr	Az elmúlt harangok	—	Tanítónő	Nevető férj	Mozikirály	Az új földesur	—	—	Feketevilág (Afrika)
3	Péntek	Tosca	Az utolsó nap	—	A testőr	Nevető férj	Mozikirály	A feleségünk	—	—	Feketevilág (Afrika)
4	Szombat	Faust	Az utolsó nap	—	Hónapos szoba	Nevető férj	Mozikirály	Az új földesur	—	—	—
5	Vasárnap	délután Pillango kisasszony este A rózsalovag	Az aranyember Az utolsó nap	—	Tanítónő A testőr	Traviata Nevető férj	Buksi Mozikirály	A farkas A feleségünk	—	—	—

ember 28.
 BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgal-érvizü radioaktív fürdő, kényelmes kiváló gyógymatikus és ideg-és villamos-pszichológus igazgatóság.
 BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgal-érvizü radioaktív fürdő, kényelmes kiváló gyógymatikus és ideg-és villamos-pszichológus igazgatóság.
 BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgal-érvizü radioaktív fürdő, kényelmes kiváló gyógymatikus és ideg-és villamos-pszichológus igazgatóság.

Vasárnap, 1913 október 12-én
délután 1/3-5 óra között

PEGGOU D

a hírneves
Blériot-pilóta
szenzációs

bravuros repülése

az ez alkalom-
ból körülkerített **rákosi** repülő
térén.

Pegoud repülése előtt és után a

Magyar Pilóták

repülőversenye a Magyar Aero-Szövetség

dijaiért

Impreszárió:
Charles Müller.

Jegyek 1, 2, 5 és 10 koronáért **kaphatók**
„SCALA” hangverseny igazgató-
ságánál **Andrássy-ut 6.** és az ismert helyeken.

Telefon
21-37

**A Magyar Aero Szö-
vetség igazgatósága.**

40-ik jubiláris év
SIPOSS ANTAL
m. zeneakadémiájában
Bpest, IV, Kecskeméti u. 14.
az előadás már folyamatban van. ::
Beiratkozási egész nap lehet
Nem igazunk ingun hangszert, hangigye-
ket és idegen nyelveket, de igazunk ma-
pos oktatás és biztos sikert.

Heveny vagy idült bujakór-bántalmak
egy görvélkór, hárbaiok, rheuma, (izag, fekélyek stb.)
s a romlott vértől származó egyéb bujakór, máni mirigy-
daganat, rheumatizmus, a száj, kézo gyenyedési, daga-
natok, onostosis, tehotetlenség és mindenféle szerzett vagy
örökölt bujakóros bántalmak esetében, a legmegbiz-
tosabb s minden gyógykezeléssel átaló betegségekü biztos
és gyökeres gyógyulást nyújtanak

Dr. Oliver vértisztító piskótái
melyek a francia kormány és a párisi orvosi akademia
által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül
vannak engedélyezve.
Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb
orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító
szert és már számos kiuteltetésben reszeált.
Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 3.50 kor.,
egy nagy doboznak 52 darab tartalommal 11 korona.
Minta és prospektus rendelkezésre áll.
Raktár: Török József gyógyszerár Budapest, Király-
utca 12 Andrássy-ut 26. szám.

„OLLA”
babizonyított
legjobb higienikus
**GUMMI-
különlegesség**
Tejjes jótállás.
Mindent kapható.
Arjegyzték ingyen.
OLLA gummi gyár
Wien II/ 817
Prater-
strasse 57

„OLLA”
GUMMIT több mint 2000
orvos mint a legmegbiz-
tafóbbat ajánlja.
A kirakatokhoz ki-
függeszett OLLA pec-
sételt átlátszó az elő-
rusító helyeket jelöl.
Ára 4.6 és 8K
Pecsetjéket

Ára tucatanként 4, 6, 8 korona. Az „OLLA”-gummi kap-
ható az ország minden gyógyszerárában, jobb drogériákban
és az elsőrangú szaküzletekben. Követelje azonban, hogy a
szállítója önnök eskis „OLLA”-t adjon. Az aláírt helyek
kimutatását, árjegyzték ingyen küldi az

„OLLA” gummigyár
Wien, II., 817. Praterstrasse 57. 461/S
Kedvelt minőség 1203. sz. tucatja 6 K, 1204. sz. 8 K tucatja.
Raktár Budapest: Török József Király-utca 12. Kartechma-
roff A. VII. Rákóczi-ut 20. „Csalus” gyógyszerár VIII. Ráko-
czi-ut 29. „Hangya” gyógyszerár VI. Váci-körút 20. Gyogy-
szertár „háro Wesseleny-úhoz” VII. Wesseleny-utca 30. Magyar
orvosi műszertár Rákóczi-ut 22. Utasi Ferenc Andrássy-ut 35.
Molnár Vilmos Károly-körút 28. Lukács S. Váci-körút 22a.
Szécsi Lajos Andrássy-ut. Katka Emil Tavasz-utca 8. Kiss B.
Lövölde-tér 7. Kádár Gyula Király-utca 65. Nagy Sándor Király-
utca 98. Szentirmay Gy. Erzsébet-körút 37. Székely D. Rákóczi-ut.
Wagner & Seitz Népszínház-utca 29. Fischer Jenő Lipót-körút 27.
Watterich A. Dobány-ut. Schlager Andor. Fehérvári-ut 10.
Roth Zoltán Teréz-körút 29. Petrovics M. IV. Bécsi-utca 2.
Gerő és Társa Király-utca 24. szám. Barabás és Stefanovics
Alagut-utca 6. szám.

Aki

sofför akar lenni
jelentkezzék a

Sofför szerkesztőségében
VII., Rózsa-utca 8 Barmely napou este 6-8-ig

Sérültek

A világhírű
Multiform - sérvkötő
szabadalom leírását ingyen és bérmentve
küldjük. Kioszerölhető nyomlapok. Leg-
finomabb kiállítás, kényelmes viselet.

Sérvkötők
egyoldalu 6-8-10-12-15 kor.
kétoldalu 12-16-20-24-30 kor.

Műláb a lehető legjobb kivitelben **műkéz** a legtel- seőbb ki- állításban **műtűző**

Támgép, haskötő,
gummiharisnyák stb. saját gyárunkban
jótállással, mérték szerint készítettnek.
Nagy képes árjegyzték ingyen és bér-
mentve küldünk.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
Budapest, VII. Rákóczi-ut 32. sz.
a Rókus-kórházzal szemben.

+ A vörös keresztre ügyeljünk! +

UNGÁR

ÁRUHÁZ

Budapest, IV, Kossuth Lajos-u. 2.

megnagyobbított és újonnan berendezett helyiségei megnyiták.

Földszint: Toilették
Pongyolák
Bluzok
Aljak
Kalap-osztály

I. emelet: Kosztümök
Raglánok
Téli felöltők
Szörme-árak

Félemelet: Leányka-kabátok
Gyermekeköpenyek
Bakfis-kosztümök

II. emelet: Postai expeditió
és engros-osztály.

Lift! Angol és francia műtermek Lift!

Megjelent a legújabb divattudósító.

28.

AL
in
4.
:
et

mfalmak
kéklyek stb.)
nini mirigy-
lései, daga-
szereti vagy
göngyöl-
ésúti biztos

kótái
el akadémia
a egyedül
legkiválóbb
b. vérsztító
esült:
3.50 kor.
11. korona.
111. ill.
st. Király-

LA
bb sőt 2008
a legmegbiz-
at ajánlja.
afokban ki-
t OLI A rec-
kák az elá-
ket jelté-
8K

gument kap-
dregé-takban
bus, hogy a
armis hólyok

gyár
57. 461/S
S K. Lucatja.
Kartechma-
ar VIII. Rákó-
t 20. Gyógy-
ca 30. Magyar
ndrácsy-ut 35.
oi-körút 22/a.
ca 8. Kiss B.
ándor Király-
D. Rákóczi-ut.
ipót-körút 27.
érvári-ut 10.
Bécs-utca 2.
s Stefánovics

r akar leont
tkezzék a

gében
este 6-8-ig

ek
vköfő
bérmentve
lapok. Leg-
nes viselet.

2-15 kor.
4-30 kor.

műfűző

ötő,
gyárunkban
tásítottak.
ven és bér-

ERTÁR
32. sz.
nk! +

American Shoe Company Limited

Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi

amerikai cipő

különlegességek kizárólagos elárúsítása.

Nyári ujdonságok!

BUDAPEST
IV. Kigyó-tér 1. (királyi bérpalota)
V. Dorottya-utca 5-7.
VII. Erzsébet-körút 42.

DEBRECZEN
Piac-utca 44.

ZAGREB
Illica 22.

Rérje képes árjegyzékünket!

A LEGJOBB

KÁLYHÁT és KANDALLÓT

— SZÁLLÍT — **CS. és K. UDV.**
HEIM H. SZÁLLÍTÓ

Budapest, Thonet-udvar.

Különlegességek, családi házak, iskolák, kaszárnyák, irodák stb. részére. Százszorszórtól több van belőle használatban.

Vatái csak ezot a védjegyet.

MELDINGER-OFEN
H. HEIM

Prospektust és költségvétést ingyen és bérmentve. **Eredetiben kaphatók csak fenti helyen.**

E hirdetés rovathoz minden szó egyszeri beiktatásáért különösen kis betűkből négy fillérrel, kompakit betűkből sőt levelet fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovathoz minden szó egyszeri beiktatásáért különösen kis betűkből négy fillérrel, kompakit betűkből sőt levelet fillérrel fizetendő

Házasságokat

előkelő családokban diszkrétén, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő házassági irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36, első emelet 3. (Törvényszékiileg bejegyzett cég.) Férjhezmenendők előjegyzve 17 évtől feljebb, hozományösszeg legszéresebbtől 600.000 koronáig. Nősülendők urak a társadalom minden osztályából állandóan előjegyzve. Méltó tassaék tehát bizalommal fenti elismerten legszéresebb házassági irodához fordulni, ahol részletes és díjtalan felvilágosítással szolgálnak. Telefon 58-62. (Czégneküli levelezés.)

Megnősülne

intelligens 28 éves izraelita vallású tisztviselő. Oly feltételekkel intelligens csinos leányt keresek, kinek hozománya által nagyon jó fizetéssel dotált föltétlen biztos és gondatlan existenciát teremthető. A hozományt egy jó jövedelmező vállalat részesezéssel fektetném be. Feltétlen diszkreციót uri becsületem biztosítja. Szives megkereséseket az „Egyvetértés” kiadóhivatalába „Házasság” mellébe” jellegű kérek, ahol azt csakis nekem adhatják ki. Nemleges esetben sorait visszazárazmatom, igenlő esetben bővebb referenciákkal szolgálok.

Elveszett

25-én az 57. számú villamos kocsin egy víz-zöld színű ridikul, kérném a becsületes megtalálót jutassa Fleischman R. névre Budapest, Ferenc-körút 32. I. em. 2.

Házvezetőnői

állást keres intelligens, háztartásban jártas, ref. lelkes nő október elsejére. Gyurkóné, Semjén (Zemplén-megye) posta: Kiszórvágy.

Elegánsan

butorozott külön bejárattal utcai szoba villanyvilágítással, fürdőszobával augusztus elsejére kiadó a Palatinus-házban. Közleblat Horn Ede, Dávid-utca 3., I. em. 8.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett Első Országos Gabelsberger Szakiskola. Gyorsírás, gépirás különféle gépeken és magyar-német fogalmazás-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiái rendes tanárok által oktatott szakintézmények. — A Gyakorló Gyorsírók Társasága miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamai. (Elnök: Dr. Fabri Henrik, orsz. gyűll. gyorsíró revisor. Igazgató: Gyarmati Dezső, orsz. gyűll. gyorsíró. Alapított: 1903. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola (kizárólag) Hegedűs Sándor-utca 7. előbb a szemközti Liszt Ferenc tér 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megjelölt és cizéjéből utánozzák. Telefon 85-68.

„Stenografia”

A „Stenografia” Országos Gabelsberger Gyorsíró- és Gépiróiskola (törvényszékiileg bej. iskola) megnagyobbított összes helyiségei kizárólag Rákóczi-ut 20. alatt vannak. (Előbb Rákóczi-ut 60.) Figyelmeztetjük a közönséget, hogy intézetünk elnevezésével sok visszaélés történik és ezért az új cím Rákóczi-ut 20. jól meglegyzendő. Tanórák a nap minden szakában. Kereskedelmi szaktanfolyamok. Előkészítés a gyorsírás tanítói és tanítónői vizsgára. Beiratás naponta. Díjtalan gépirás-oktatás. Ingyenes és biztos állásközvetítés. Sürgős esetben a gyorsírás és gépirás egy hónap alatt megtanulható. Beiratások egész nap, kizárólag Rákóczi-ut 20. (előbb Rákóczi-ut 60. sz.) **Óvás!** Intézetünk előbbi helyén Rákóczi-ut 60. alatt most egy Stolze-rendszerű iskola van és ezért figyelmeztetjük a közönséget, hogy a „Stenografia” Országos Gabelsberger Gyorsíróiskola, csakis Rákóczi-ut 20. sz. alatt van és nem tévesztendő össze a Stolze-rendszerű iskolával. Gyorsírói Akadémia nincs Magyarországon és ezért ne álljon fel senki az ilyen hirdetéseknek.

Kereskedelmi

Közvetítő r.-t., VI., Gyár-utca 26. telefon 177-23. Közvetítési vállalatok, üzletek és ingatlanok adásvételét elvállalja követelések behajtását és lezárolását, valamint jelzálogkölcsönök beszerzését és mindennemű vállalatok finanszírozását. Utólagok mérsekelt díjazás.

HUNGÁRIA beszélőgépek

tölecsérnek állítok is. Kizárólag eredeti előírangú gyártmány részletekhez és is csak ott kaphatók.

Deményi J. és Társa
Budapest, VI., Ferenc-körút 4. Képes árjegyzék ingyen!

Szégyen

az emberre, ha társaságba megy és nem tudja, mit szóljon szomszédjának v. pláne főlebbvalójának. Ugy érzi magát, mintha tükön ülne, szeretne eltűnni vagy pedig unatkozik, mert a társaság a „szalonhős” köré csoportosul, aki szellemes, vidám csevegésével ugyancsak hódít... Aki azonban maga is szellemes társalgó akar lenni, az olvassa el a „Társalgás Művészete” rendkívül érdekes könyvet, melyből megtudja, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, felebbvalót egyaránt meghódítsa! E könyv korrek utmutatója lesz az élet minden helyzetében, bálon, banketten, esküvőn, színházban, mindenütt, ahol kisebb-nagyobb társaság van jelen. A Társalgás Művészete könyv áttekinthető kivonatát (tartalomjegyzékét) diszkreციán, teljesen ingyen küldi a „Csodás Könyvtár” kiadóhivatala, Budapest, VII. Klauzál-utca 2. szám.

Gyorsírás

és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen megnagyobbított modern higienikus új helyiségeinkben (Andrássy-ut 12.) tartatnak. Legalacsonyabb kiképzés gépirás, magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits-rendszer. Beiratkozás napenként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvtári rendszer. Összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamos esti tanfolyamokat is tartunk. Vezetett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és társa. (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Ágybavizelés

Régióni megszűntetés! Kort és nemet közölni. Felvilágosítás ingyen. Dr. Pálffy Albert 5199 (5192)

Ha köhög,

rekedt, azonnal vegyen Réthy-féle cukorkát 60 fillérért.

Női kalapok

diszkrét 1 koronától, alkalítások igen jutányos áron vállaltatnak. Diszkrét azonnal elkészítetnek. VII., Nagydiófa-utca 18. sz. földsz. 7.

Zálogezédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ókszerkeket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltoz és teljes értékét kifizetem.

SINGER JAKAB
ókszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Inobáti-utca sarkán.

+Hölgyek+

havibaj kimaradása esetén rendeljék meg azonnal kipróbált csöppjeimet (Menstruationstropfen). I. erősségű 4.50 márká, II. erősségű, makacsabb természetűek részére 6.50 márká.

Naponta közzönd íratokai Diszkreციó mellett vámenntesen széküli a feltaláló Laboratorium St. Antonius, Berlin 485, Breiterstr. 3. Óvakodjunk értéktelen utazatoktól. — Prospektus ingyen.

Iskola-hege

Tokok, vonók **vásár** Arak 10 K-tól feljebb

a cs. és kir. udvari

Hangszergyár-ban

Kizárólag: **VII. Rákóczi-ut**

60 saját palo jábr

Budapeste
STERNBERG ÁRN
és TESTVÉRE

HIRSCH ES FRANK

Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntöde Részvénytársulata
BUDAPESTEN, VI. KERÜLET, ARÉNA-UT 130. SZÁM.

Rölon osztály: Téglyagárl gépek.
Gyárt: Palitöla a cserépsaitóknál, téglyagárló- és agyagmunkáló-gépeket, legújabb és legjobbban bevált szerkezetekben.

Elvállalja anyagvizsgálatok kivitelét és teljes téglyagárló-telepek létesítését.
Tervek és költségvetések díjtalanul. Elsőrangú referenciák.